1899. HARMINCZHARMADIK ÉVFOLYAM. 223. SZÁM. BUDAPEST, HÉTFŐ, AUGUSZTUS 14.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 55—88.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . 5 frt.
Egy fél évre . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 6 frt 70 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Romania- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr
Egy szám ára 6 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 51—66.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
PÁRISBAN főügynökségünknél:
John F. Jones & Cie. 31 bis. Faub. Montmartre.
Frankfurtban a/M: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Dannebeg L., I. Kumpfgasse Nr. 7.
Dukes M. utódai. I., Wollzeile Nr. 6—8.
Haasenstein és Vogler. I., Wallfischgasse 10.
Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
és valamennyi hirdetési iroda.

Mai számunk főbb közleményei:
A Hentzi-ügy.
Közéletünk.
Külföldi szemle.
A Dreyfus-pör.
Tárcza: Egy régi Dreyfus-pör.
Ipari szövetkezetek szervezése.

A Hentzi-ügy.

A Hentzi-ünneplés megtörtént; a nemzeti lobogót meggyalázták azzal, hogy a hitszegő Hentzi emléke előtt meghajtották.

Kell-e mondanunk, hogy e merényletért a kormány felelős s legelső sorban a függetlenségi eszmék letéteményesének: a függetlenségi és 48-as pártnak kötelessége számon kérni Széll Kálmántól ezt a merényletet. Előre sejtjük, hogy még mielőtt megnyilik a ház, a miniszterelnök ur módját ejti majd holmi „pártközi" értekezésnek s keres majd *formulát*, a melylyel beérje az országgyülési ellenzék, de a mely alapjában véve csak arra való, hogy odabent a parlamentben zavartalanul lehessen folytatni a nagy frázisokkal való dobálózást. De ez a taktika most az egyszer nem fog sikerülni. Nem sikerülhet.

Az ország végre kezd ébredezni és kezd kiábrándulni.

Látják már, hogy a jog, törvény és igazság szent nevében csak ugy megtöltik a tolonczkocsit a szoczialistával, mint a sokat átkozott Perczel idejében; nyilvánvaló immár, hogy ez „uj rendszer" alatt mi más sem értendő, mint nemzeti párti személyes aspirácziók kielégitése; láttuk épp a mult héten, hogy megtörtént a dicsőitett, tömjénezett *Széll* Kálmán alatt, a mire Tisza, Szapáry és Bánffy idején gondolni sem mertek: arczul ütötték a nemzetet *ünnepélyesen*. Ezen nem segit semmi formula, semmi folyosói sugdosás, semmi titkos értekezés.

Az ország közvéleménye már megmozdult.

Napról-napra kapjuk a vidéki pártköröktől a tiltakozásokat s ezekben mind ott olvassuk egyuttal az országos függetlenségi és 48-as párthoz szóló intést, kérelmet. S mig a képviselőház ujból megnyilik, meg fog szólalni valamennyi függetlenségi kör; meg fog mozdulni az ország.

Vége lesz, mert vége kell, hogy legyen a paktumos mézesheteknek.

A sok politikai ölelkezés után ma nem lehet más a jelszava a függetlenségi pártnak, mint az, hogy: *elégtételt a Hentzi-ünnepért!*

Czegléd.

Eötvös Károly, lapunk vezére, a ki a legtevékenyebb részt vette ki a szombaton tartott hazafias ünnepély rendezéséből, ma a czeglédi függetlenségi párt elnökétől a következő táviratot kapta:

Czegléd, aug. 13.

Büszkeséggel, ihlettel olvastuk beszédedet, melylyel a budavári honvéd-szobornál szivünk érzelmének kifejezést adtál. Fogadd hazafiui üdvözletünket. *B. Molnár* Sámuel, pártelnök.

Dévaványa.

A dévaványai függetlenségi párt elnökségétől kaptuk a következő átiratot:

Reméljük, hogy az a lap, mely oly nemes bátorsággal és leplezetlenséggel szállt sikra a nemzet becsületéért, juttat egy kicsinyke helyet a mi gyenge szavunknak, melyben tiltakozunk önérzetünkön ejtett durva sérelem ellen. Ennek a mi tiltakozásunknak közlése végett kérünk mi egy kis tért az *Egyetértésnek* hasábján.

„Quousque tandem, abutere Austria patientia nostra? A felháborodott sziv megsértett érzelme hangján kérdezzük mi is: Meddig él még vissza Ausztria a mi türelmünkkel, vagy él-e még magyar, igaz, erős magyar nép e hazán? — hogy ily galádul engedi nemzeti becsületét arczul verni?

Hát csak egy lap volna még e hazában az: „*Egyetértés*" (de lehet talán még *egy*), mely tiltakozni mer az ilyen nemtelen merényletek ellen!? *Hol vagytok ti obstrukcziós honatyák? — jertek ünnepeljétek Hentzit! vagy obstruáljatok — soha alkalmasabb eszköz nem volt kezetekben!* Jertek, kiáltsátok fülébe a vakmerő Ausztriának: eddig és ne tovább! A nemzet türelmének fonala elszakadt!

Mert ha ez a „Hentzi-heczcz" nem megszégyenitő a béketürő, magyar népre, akkor nincs megalázó cselekedet, mely a vért felkergetné a magyar ember arczába. Vagy eltür ez a nép már minden szégyent, minden megaláztatást?

A türelem lánczot terem!

Midőn mi is tiltakozásunkat fejezzük ki eme bennünket megalázó „Hentzi-idézés" ellen: egyben fájlaljuk, *mélyen fájlaljuk azt, hogy az országos függetlenségi párt vezetőségét aludni látjuk*, hogy tétlenül nézi azt a megszégyenitést, mely minden magyar ember arczát vérveresre festi, azt a durva sérelmet, melyet a hazaáruló Hentzinek feltámasztásával — ünnepeltetésével rajtunk ejtenek.

Szétszakadt a fátyol, melyet a multakra boritottunk s mi vérző szivvel látjuk azokat a félisteneket, kik e haza szabadságáért mártirhalált szenvedtek; nem mi tépjük szét e fátyolt, hanem azok, kik hóhéraink voltak, s ha feljajdul szivünk s a felzaklatott érzelmünk elégtételt követel a multakért, ezert azok feleljenek, kik szét engedték tépni a multakat fedő gyászos fátyolt!

Éren kell lenni!

Dévaványa, 1899. augusztus 12.

a függetlenségi párt nevében
Makay Zádor s. k.
a függetlenségi párt elnöke.

Szeged.

Megemlékeztünk már arról, hogy Szeged város független érzelmü polgársága jogos és méltó fölháborodásában tüntetést rendezett, hasonlatosan a budapesti polgárokhoz, tiltakozva a Hentzi-emlék ünneplése ellen. Ünnepi beszédek és szavalatok kiséretében koszorut helyeztek a szegedi honvéd-emlékre, kivéve részüket abból a tiltakozásból, melylyel a legujabb katonabotrány, a magyar nemzet hazafisága ellen intézett galádság, országszerte találkozik.

Itt közöljük *Folczner* Jenő országgyülési képviselő beszédét, melynek kiséretében a koszorut a honvédszoborra letette:

Polgárok!

Hazafiui érzelmeiben mélyen megsértett, mélyen megbántott lelkemnek háborgó indulatával jöttem én ide, önökkel együtt, erre a szent helyre, azért, hogy az önök tiltakozó szavába az én szózatomat is belekiáltsam. A harag, a nemzeti felháborodás érzete hozott ide bennünket, mert érezzük arczunkon azt a megszégyenitő ütést, a melyet épen most, épen ebben a pillanatban a fővárosban mérnek ismét és büntetlenül a magyar nemzetnek, a magyar népnek az önérzetére.

Ott a fővárosban épen most avatják föl ünnepélyesen, fényesen, katonai parádéval annak a hazaárulónak, esküszegőnek, annak a lánczhidrobbantónak a szobrát, most, e pillanatban emelik és szentelik oltárrá azt a rut oszlopot, a magyar nemzetnek egyik szégyen-vasoszlopát. És mi több: magyar püspök magyar nyelven kéri a magyarok Urának áldását egy hazaárulónak a hamvaira, a budapesti hadtestparancsnokot, Lobkowitz herczeget rendelték ki arra, hogy ennek a hazaárulónak dicsőitésére szónoklatot mondjon el ezen a szégyenletes ünnepélyen és kirendelték a félszázad előtti dicső és hős honvédeknek az utódait azért, hogy ezek legyenek kénytelenek a félszázad előtti dicsőséges és győzedelmes zászlót a hitszegő Hentzi-szobra előtt megalázni. A mi véreinket hivják oda, hogy hódoljanak Hentzi emlékének. Hát mit szóltok ehhez ti! Szegediek! (Gyalazat.) Van-e gyalázat a világon, mely ehhez fogható? (Nincsen.) Lehet-e a magyar nemzetnek önérzetét ennél nyiltabban, ennél vakmerőbben arczulütni, megalázni és sárba taposni? (Nem lehet.) A megbántott nemzet haragja villámként kellene, hogy lesujtson, hogy viharként zugva söpörje el a királynak azon könnyelmü és gonosz tanácsadóit, a kik elérték azt, hogy a magyar katonaság forduljon a magyar nemzet önérzete ellen. Sajnos, a mi szavunk, a mi tiltakozásunk és a mi megbotránkozásunk nem elég erős, hogy azt a merényletet megakadályozzuk. Szivünknek a haragját egy időre, de csak egy időre. el kell fojtanunk. De készletben kell ezt tartanunk arra az időre, mikor ennek a haragnak a villamjával sujthatjuk a nemzet önérzetét labbal tapodo egyéneket. Uraim! Mi hazafias és szent kötelességet teljesitettünk és teljesitünk akkor, a mikor erre a szent helyre elzarándokoltunk azért, hogy megbotránkozásunknak és tiltakozásunknak kifejezést adjunk. Szent kötelességet teljesitünk, midőn megemlékezünk azokról a félistenekről, a kik a hazának önállóságáért hősi halált haltak és a midőn a honvédek emlékszobrára koszorut teszünk. Isten! magyarok Istene! meggyaláztatásunk ezen napján fohászkodunk és imadkozunk hozzád azokért a magyarokért és azokért a honvédekért, a kik a hazaáruló Hentzi és társai ellen harczoltak."

A lelkes eljenzéssel fogadott remek beszéd után *Temesváry* egyet. hallg. szavalta el *Petőfi* egyik alkalmi versét, mire *Molnár* Jenő hirlapiró lépett az emlékoszlop elé, aki nagy hatással adta elő ezen alkalomra irt ódáját, a hallgatóság nagy tetszése mellett. A *Szózatot* énekelte még el a polgári dalárda, majd vele együtt az egész közönség a *Kossuth nótát*, mire nagy rendben oszlott szét a tiltakozó polgárság, mely ezuttal is eklatáns példáját adta rendithetetlen hazafiságának.

Széll és a Hentzi ügy.

A félhivatalos *Bud. Tud.* jelenti a következőket: A budai Szent-György-térről a cs. és kir. hadapródiskola kertjébe áthelyezett harczos-emléknek f. hó 12-én történt beszentelése, valamint az ugyanaz nap a budavári honvédszoborhoz történt felvonulás és a szobornak megkoszoruzása alkalmából a rend fentartása érdekében tett czélszerü, helyes és körültekintő rendőri intézkedésekért, különösen pedig a tanusitott tapintatos eljárásért a belügyminiszter a főkapitány helyettesnek, mint a rendőrség ez idő szerinti vezetőjének, s a rendőrtisztviselők és tiszteknek elismerését, az altiszteknek és rendőrlegénységnek pedig megelégedését fejezte ki.

Ez volt *Széll* Kálman minden intézkedése a Hentzi-ügyben.

Éljen az uj rendszer!

Éljen a jog, törvény, igazság nagy embere!

A szombati ünnephez.

A honvédszobor előtt lefolyt lélekemelő ünnepélyről szóló tegnapi tudósitásunkat boszantóan megcsonkitotta valami ostoba nyomdai kalamitás. Az ünnepi szónokok és szónoklatok sorából kimaradt dr. *Molnár* Jenőnek, a függetlenségi és 48-as polgári kör érdemes elnökének neve és beszéde. Dr. *Molnár* Jenő, *Eötvös* Károly nagyhatásu beszéde után lépett az emelvényre, s szép beszéd kiséretében letette a szoborra a függetlenségi és 48-as polgári kör diszes koszoruját. Beszédében kiemelte, hogy a főváros független polgárai eljöttek bocsánatot kérni a dicső negyvennyolczas hősöktől, a miért nem tudták megakadályozni a mai nap gyalázatát. Ám eljöttek, hogy megmutassák: vannak még jóérzésü hazafiak is, a kik nyomdokaikon akarnak haladni.

Közéletünk.

A segesvári ünnep lelket emelő hangulatában született meg a gondolat, hogy Petőfi emlékének házat kell épiteni. És ebben a házban el kell helyezni mindent, a mi Petőfire és az ő emlékére vonatkozik. A kicsi és a nagy dolgokat. A papirdarabokat, melyekre feljegyezte a gondolatait; a ruhadarabokat melyeket viselt; a széket, melyen ült; a pipát, melyből dohányzott, vagy az arczképet a melyet róla rajzoltak. Mert a mi reá vonatkozik és az ő személyével összefügg, az mind érdekes, becses és megőrzendő. Nem azért, hogy a jövő nemzedék számára bámészkodás tárgyát képezhesse. Nem is azért, hogy a jövendő idők kritikusa ezekből a tárgyakból alkothassa meg magának azt a »milieut«, a melynek megértése nélkül (Comte Ágoston óta) már magát a költőt se akarják megérteni; hanem azért, mert a kegyelet érzése füződik mindahhoz, a mi ő reá vonatkozik.

Abból a kegyeletből mi bennünk ugyis kevés lakik. Ugy kell nevelnünk fiainkat és leányainkat, hogy nálunknál jobban megbecsüljék mindazokat, a kik becsületére válnak a magyarnak. Ezt csak ugy érhetjük el, ha kultuszt üzünk a nagyjainkból, a kik a sirban pihennek.

Kicsi és szegény nemzet vagyunk. Jeleseinket nem jutalmazhatjuk meg életökben. Adjuk meg nekik legalább haláluk után a teljes elismerést.

*

Kicsi nemzet vagyunk, szegény nemzet is vagyunk, de azért jeles és dicső férfiakban, hősökben és önfeláldozó hazafiakban gazdagok vagyunk. Nem a jelenben, hanem a multban. Legbecsesebb fiai ennek a nemzetnek nem házakban laknak, hanem a temetőkben. És mig a most élő nemzedék sorában alig egy-kettő van olyan, a ki kiemelkednék egy egész fejjel és a külföldön is ismertté tenné a magyar nevet, addig az előző generáczió egész csapatát mutathatta fel az ilyen férfiaknak. Széchenyi, Deák és Kossuth egyszerre éltek, egyszerre müködtek, pedig egyikök is elegendő nagyszabásu volt hozzá, hogy fényt derítsen arra az egész korszakra, a melyben élt. A függetlenségi harcz olyan katonai lángelmét mutatott fel ugyanabban az időben, a melyhez fogható nem sokat mutat fel a történelem. Ugyanebben a korban Liszt Ferencz a zeneművészet által teszi ismertté a magyar nevet.

És ugyanabban a korban három elsőrangu csillag ragyog egyszerre a költészet egén: Vörösmarty, Arany és Petőfi. Mindegyik eléggé hatalmas önmagában, hogy egészen bearanyozza a maga korát, s hogy tisztelttté tegye a magyar nevet mindazok előtt, kik müveit megismerik.

Az idegen, a külföldi előtt, ki csak forditásban ismerheti meg müveiket, Petőfi lesz mindig a legnagyobb. Az ő érzései a legáltalánosabban emberiek, az ő szabadság dalai minden nemzetnek fiát egyaránt lelkesitik, az ő nyelvének egyszerüsége s naiv bája legkevesebbet veszit a forditással. Épp azért az ő neve lesz a legünnepeltebb mindég a világirodalomban.

*

Épen e miatt is, már a külföld iránt való tekintet is parancsolja, hogy Petőfi emlékét külsőleg is azzal a kegyelettel vegyük körül, melyet megérdemel.

A dánok egy gyönyörü muzeumot állitottak fel Kopenhágában az ő világhirü szobrász hazafiuknak Thorwaldsennek. Nincs valami megkapóbb, mint végig menni ezen a muzeumon, s ugyszólván végig nézni és végig látni ennek a nagy müvésznek egész életét, egész müködését. Fejlődését és küzdelmeit. Tanulmányait és munkásságát. Végül győzelmeit és dicsőségét. És mindezt abban a környezetben, melylyel a honfiui szeretet és hazafiui büszkeség vette körül.

Ilyen házat, ilyen templomot kell emelni Petőfi emlékének.

A magyar fővárosban van berendezve egy Göthe-szoba. Pedig ő nem a mi költőnk volt. Nem a mi édes nyelvünkön énekelt. Nem a mi érzéseinknek adott kifejezést. *Csak* német póéta volt. A szabadságért nem rajongott. Az elnyomottak érdekében nem volt egy szava. A szegények, nyomorultak és szenvedők sorsa meg nem hatotta. A hatalmasok körében élt, nagy zsenijét, s verselő müvészetét azoknak szolgálatára bocsátotta.

Ha szobát rendeztünk be Budapesten Göthe emlékének, kötelességünk Petőfinek olyan palotát állitani, a mely fényes és ragyogó legyen.

A hatalom Hentzinek örökiti meg az emlékezetét, a nemzet dicsőitse meg Petőfiét.

*

Budapest melyik pontjára épitsük a Petőfi-házat?

A hely nem mellékes ennél a kérdésnél. Mert e háznak olyan helyen kell állania, a hol szembe szökik és a hová vezető nélkül is odatalál a zarándok.

A mostani országház helye erre nem alkalmas. Szük utczában van, s messziről nem látható.

Oda kellene e házat épiteni a mostan épülő uj hid budai végére, a Gellérthegy oldalára, emelkedett helyre. Oda ugyis valami emlékmü formát terveznek, mely a hidnak mintegy architektonikus befejezését képezné.

Ott látható lesz az egész Dunapartról. A ki hajóra ül, mind látni fogja.

S szemben lesz a Petőfi-szoborral a Duna másik oldalán.

KÜLFÖLDI SZEMLE.

A *német császár* nagy ünnepségek közt nyitotta meg pénteken a dortmund—emsi csatornát. Ez alkalommal több beszédet tartott, melyekben többek közt, mint annak idején közöltük, kijelentette, hogy neki és kormányának erős és rendithetetlen akarata nagy hajózási csatornát épiteni és megvalósitani. „Nagy viziutak kiépitése — szólt a császár — feltétlenül szükséges és mind az ipar, mind a földmivelés szempontjából áldásdus. Az ország növekvő szükségletei nagyobb és könnyebben járható utakat kivánnak. Tömeges árucsere az ország belsejében csak viziutakon bonyolitható le. Remélem, hogy a népképviselet e szerint a szempont szerint jár el és abba a helyzetbe juttat engem, hogy még ebben az évben részesithetem az országot a csatorna áldásaiban. Az erős, egységes és egy akaratnak engedelmeskedő birodalom hatalma teljes erővel fordittassék a nagy müre is. Parancsomra nagy tervek kivitele folyik, hogy az északi tartományok és Szilézia egy része a tengerrel összeköttessék. A mezőgazdaság javára szolgáló nagy vizi munkálatok vannak tervben a keleti tengeri tartományokban. Csak az ipar és a mezőgazdaság egybekapcsolódása és kölcsönös támogatása teszi lehetővé az állam fejlődését". Ez a beszéd nagy czáfolat a német agráriusoknak arra az állitására, hogy a csatornaterveket a császár és kormánya boldogabb időkre halasztotta. Már magának a császárnak személyes megjelenése is czáfolat erre az állitásra, mert ő kezdetben nem akart résztvenni a pénteki ünnepélyen, s hogy ott megjelent, az minden bizonynyal az agráriusoknak szólt.

Az uj belga kormány bemutatkozott a parlamentnek, s De Smet de Naeyer miniszterelnök megtette ismert kijelentését, hogy az uj kormány a választási reformban látja egyedüli feladatát. Az a tény, hogy Cousebant d'Alkemade lett a hadügyminiszter, nem függ össze a hadsereg reformjának kérdésével, hanem csakis a hadseregnek azzal az óhajával, hogy a hadügyminiszter katona legyen. Ezt ki is jelentette az uj hadügyminiszter a parlamentben. Nem lehet azt állitani,

---

Egy régi Dreyfus-pör.

Annak a halalmas pörnek, mely most Rennesben folyik, a letünt századok poros aktái nem egy elődjét örökitették meg. A birói igazságtalanságnak, s a személyes boszunak ezek ép oly rémitő bizonyitékai, mint magának Dreyfusnak sorsa: azzal a különbséggel mégis, hogy miután akkor nem volt Ördögsziget, a honnan az ártatlanul elitéltet haza lehetett hozni, s miután a büntetés sem az ártatlanul elitéltnek deportálása volt, hanem a tőr, a nyaktiló és a méreg, a per reviziója után azt az elégtételt adták az ártatlanul meggyilkoltnak, hogy előbbi biráit is meggyilkolták, s ily módon expiálták az igazságtalan itéletet.

A humanizmusáról hires XVI. század bővelkedett főleg orgyilkosságokban, igazságtalan itéletekben és kivégzésekben. 1536-ban Boleyn Anna, 1542-ben Howard Katalin, 1554-ben Gray Janka, 1587-ben Stuart Mária feje hull le a vérpadon. Ez után a négy királynő után következett 1599-ben Cenci Beatrix, előzőleg, 1537-ben Medici Sándor herczeg, 1584-ben Orániai Vilmos pusztul el orgyilkos kezektől. III. Henrik franczia király Bloisban volt kastélyában saját szeme előtt öleti meg Guise herczeget 1588 deczember 23-án s egy nappal utóbb Guise bibornokot; őt magát aztán egy fél évvel utóbb Jacques Clément dominikánus barát tette el láb alól. II. Fülöp király dijat tüzött ki orániai Vilmos fejére s Spanyolországból orgyilkosokat küldött ki a megölésére. Hosszu volna mindazokat a merényleteket itt felsorolni, a melyek a XVI. században történtek s nem is az ennek a czikknek a czélja. Most csakis annak a századnak Dreyfus-peréről akarunk megemlékezni, mely az igazságtalan itéletek egész halmazát eredményezte s az ember igazán zavarba jutna, ha el kellene döntenie, hogy az első, a második, vagy a harmadik itélet volt-e a legigazságtalanabb.

1555 május 23-án Caraffa János Péter bibornok mint IV. Pál pápa elfoglalta Szent Péter trónját. Legnagyobb barátja volt az inkviziczionak s a legnagyobb ellensége az eretnekeknek a maga korában. Ez pedig sokat jelent. A római zsidókat bezáratta a ghettoba, minden kenyérkeresettől eltiltotta őket, csakis a zsibáruskodást engedte meg. A „zsidó jelvényt" is ő ujitotta fel ismét. De még a zsidóknál is jobban gyülölte a spanyolokat s a spanyol uralkodókat. V. Károly és II. Fülöp az ő szemében az eretnekség pártolói voltak. Maga erkölcsös volt s maga iránt szigoru biró, de rokonainak a legnagyobb erkölcstelenségeket és harácsolásokat is elnézte. Néhány nappal azután, hogy a pápai trónra lépett, unokaöcsét Caraffa Károlyt bibornokká nevezte ki, miután előbb már „ab omnibus excessionibus et quibusvis rapinis, sacrilegiis, furtis, depredationibus, vulnerum illationibus, percussionibus, homicidiis etc." feloldást adott neki. Hogy a derék unokaöcsnek szüksége volt-e felmentvényre mindezek alól a bünök alól, azt nem tudjuk, de hogy utóbb szüksége volt rá, azt megörökitette a történelem.

A bibornoknak két fivére volt: Giovanni, montorioi gróf s palianoi herczeg és Montebello Antonio marchese. Giovanni egy napon megtudta a szeretőjétől, hogy a felesége, Violante, szerelmi viszonyt folytat a barátjával, Marcello Capecevel, miért is elfogatta s becsukta. Az egész dologból ekkor nem lett volna semmi s a két barát valószinüleg ismét kibékült volna egymással, tekintettel arra, hogy Giovanni a pletykának maga sem hitt. A kibékülés azonban nem történhetett meg. Caraffa tábornok ugyanis tudomást szerzett a dologról s felszólitotta a fivérét, hogy a „család megyaláztatását" a bünösök vérével torolja meg. Még felháboritóbb volt, hogy magának az asszonynak fivére is azt követelte, hogy a házasságtörés a bünösök halálával expiáltassék.

Erre azután a herczeg, a sógora s még egy rokona, valami Toraldo megalakitották Sorianoban a titkos biróságot, mely Violante és Marcello fölött itélkezni volt hivatva. A vizsgálat titokban, tanuk kihallgatása, jegyzőkönyv felvétele s védők közbenjötte nélkül történt. Az egyedüli bizonyiték a kinpad volt s két szolgából ily uton kicsikarták azt, hogy Violantet és Marcellot házasságtöréssel vádolják. Erre aztán Marcellot vonták a kinpadra s az háromszori megkinoztatás után végre azt vallotta, hogy a házasságtörő viszony tényleg fönnállt. Alig hogy ezt kimondta, a herczeg rárohant, mint az őrült, beleharapott az arczába, leharapta az ajkát s huszonkét tőrszurással megölte. A herczegnő fivére és Caraffa bibornok azonban ezzel nem elégedtek meg s mind hangosabban követelték a herczegnő halálát is. Végre is a herczeg nem tehetett egyebet, mint beleegyezett neje megöletésébe is s ennek végrehajtását magának a herczegnőnek fivére vállalta magára. De csak szive volt a hóhér mesterségre, az ügyessége hiányzott. Bekötötte a nővére szemeit s másodszori kisérletre egy kötéllel megfojtotta. Ez volt ennek a tragédianak első fejezete.

A második fejezet egy évvel utóbb játszódott le Rómában. Négy hónappal IV. Pál pápa halála után a konkláve 1559 deczember 26-án Medici bibornokot választotta meg pápává, a ki IV. Pius néven foglalta el trónját. Caraffa bibornok is ő reá szavazott s nem is gondolta, hogy mi vár reá s a családjára. 1560 junius 6-án vidám banket volt nála, ledér asszonyok és leányok társaságában s másnap az uj pápa az egész bandát elfogatta s ugy a bibornokot, mint Paliano herczeget és ennek előbb emlitett sógorát, gróf Alifet bezáratta az angyalvárba s perbe fogta őket. A herczegnő megöletése csak egyike volt annak a huszonnégy vádpontnak, melyek miatt a pápa törvényt ületett a Caraffák fölött.

Ez a per nagyban hasonlit a Dreyfus perhez annak a módnak folytán, a hogy lefolyt. A bibornoknak kérését, hogy bibornokok üljenek fölötte törvényt, a pápa elutasitotta, s mindössze azt rendelte el, hogy nyolcz bibornok osztassék be a biróságba, de ezeknek ne legyen szavazati joguk. A biróság elnöke Girolamo Federici, savoyai püspök, Róma kormányzója volt, a Caraffa családnak esküdt ellensége, a kinek ezenfelül a pápa még meghagyta, hogy minden perrendre való tekintet nélkül (nullo juris ordine, nullis servatis terminis) járjon el. Még azt is megengedte neki, hogy kardinálisokat kinpadra vonathasson. Ez ugyan nem történt meg, de Caraffa bibornokot ismételten fenyegette vele. Csakis Paliano herczeg került kinpadra, a ki mindent bevallott aztán a mit csak kérdeztek tőle. Az egyik tanut is, mindjárt a vallomása után a börtönben megfojtották, csakhogy aztán nem hazudták azt, a mit Henry eseténél most Párisban, hogy a tanu öngyilkosságot követett el. A Dreyfus esetre ez a per annyiban is hasonlitott, hogy a herczeg ép ugy mint Esterházy a bordereauval, ő is hamis levelekkel igyekezett az igazi bünösök helyett ártatlant juttatni a vérpadra. Hasonlitott hozzá annyiban is, hogy Caraffa bibornokot is azzal vádolták, mint Dreyfust, hogy idegen hatalmakkal állt összeköttetésben, és pedig Albrecht brandenburgi őrgróffal, a kivel állitólag valami Spät Frigyes közvetitésével tárgyalt. A kém sem hiányzott, a ki a pápának Spanyolországgal folytatott háborujában mind a két félnek szolgált.

Paliano herczeg és sógora Alife gróf főleg a herczegné s Marcello megöletése miatt vádoltattak. De mig a bibornok bátran, önérzettel s erélylyel védelmezte magát, a herczeg és sógora gyávák voltak s minden bünt a bibornokra akartak kenni. 1561. márczius 3-án hirdette ki a biróság elnöke a pápa itéletét, a melyet ő szentsége maga hozott meg, s sajátkezü irásával, lepecsételt levélben adott át a biróság elnökének kihirdetés végett. Az itélet a meggyilkolt herczegnét ártatlannak mondta ki a házasságtörés bünében s ezért ugy a herczeget, mint a bibornokot és Alife grófot s egyik barátjukat don Leonardot, a ki a herczegné elitéltetésébe befolyt, halálra itélte. A négy elitéltet márczius 5-én végezték ki és pedig a bibornokot kötéllel, a többi négyet pedig lefejezték. Hogy az eset még hasonlóbb legyen a Dreyfus-ügyhöz, a Drumont-ja sem hiányzott s ez Pietro Aretino volt, a ki ugyszólván elárasztotta a Caraffák ellen pamflettekkel Rómát. Ő maga is vérpadon halt meg.

Ez volt a tragédia második felvonása.

A harmadik felvonás már V. Pius uralkodása alatt játszódott le. Montebello herczeg a meggyilkolt Paliano fivére s Paliano herczegnek fia Diomed arra kérték V. Pius pápát, hogy rendelje el a pör revizióját s ez meg is történvén 1561. márcziusában, a négy kivégzett ártatlannak jelentetett ki, s a becsületük helyreállittatott. Miután pedig már meghaltak s igy nekik többé elégtételt szolgáltatni nem lehetett, mint most Dreyfusnak, viszonzásul Pallantierit, a ki az elitéltetésükkor a közvádló szerepét töltötte be, végeztette ki a pápa 1571. junius 7-én.

Ezzel végződött a tragédia, hasonlóan azokhoz a szindarabokhoz, melyekben végül megjelenik a sugó a lámpák előtt s a darab végét jelenti, mert minden szereplő kivégeztetett és megöletett.

Igy végződött a XVI. század Dreyfus-pere, melynek jegyzőkönyvei százezer ivre terjednek.

MONA VÁLASZTÁSA.

REGÉNY. 9

Irta **Mrs. Alexander.**

— No, megyek, mert látom, hogy fáradt . . . Isten vele.

Waring megfogta a fiatal leány kezét és nagyon gyöngéden nézett reá. Mona pillanatnyi aggodalmat érzett. Vajon engedélyt akar kérni, hogy megcsókolhassa? Föltéve, hogy Waring vágyott erre a kegyre, bölcsen elhalasztotta a kérését és miután ajkaival megérintette imádottjának hosszu ujjacskáit, eltávozott.

Mona lassan haladt föl a lépcsőn, azzal a tudattal, hogy lekötötte életét. Hogy áldozatát teljessé tegye, immár csak elégedett arczot kell mutatnia a nagyanyja előtt. Majd ha ezt a kötelességét is teljesitette, akkor elvonulhat a szobájába és zavartalanul gondolkozhatik a helyzeten, melyet elfogadott.

— Nos, Mona? — szólt Mrs. Newburgh, mikor unokáját a küszöbön megpillantotta s egyidejüleg kérdő tekintetet vetett reá.

— Nos, édes nagymama — felelte Mona, miközben leült az öreg urasszony mellé — megigértem Mr. Waringnek, hogy a neje leszek.

Mrs. Newburgh hallgatott. Megszoritotta Mona kezét és hátradőlt a zsöllyéjén; vonásai kisimultak, a megkönnyebbülés kifejezése jelent meg arczán.

— Okosan cselekedtél, gyermekem — mondta egy pillanat multán. — De légy igazságos irántam s ismerd el, hogy én nem kényszeritettelek; legfeljebb, ha tanácsoltam neked ezt a házasságot.

— Ugy van, nagymama. Mr. Waring és én kölcsönös vallomásokat tettünk egymásnak. Én megmondtam neki, hogy nem szeretem és ha szerencsétlenség nem sujt le ránk, akkor valószinüleg nem mentem volna hozzá; ő viszont

hogy az uj kabinetet a képviselőház valami nagy rokonszenvvel fogadta. Az ellenzék azonnal megtámadta, a mennyiben vezére, Vandervelde, kijelentette, hogy a baloldali képviselők minden olyan választási reformjavaslatot visszautasítanak, mely nem az általános és egyenlő választói jogot állapitja meg. Csakis a radikális Lorand mondta azt, hogy minden „becsületes“ választási reformjavaslatot elfogad, ha az a proportionális rendszeren alapul. A várt 12 szavazat helyett tehát csak egyetlen egy baloldali szavazatra számithat a kormány. Legnevezetesebb esemény azonban, hogy Woeste az ultraklerikálisok nevében az uj kormánynak késhegyig menő harczot üzent. Egyikét mondta el a leghevesebb beszédeknek, a miket valaha a belga képviselőházban tartottak. De Smet de Naeyer miniszterelnököt a belga ultramontanizmus sirásójának nevezte el s az uj kormányt a legnagyobb szerencsétlenségnek mondta, a mi a belga államot valaha érte. Egész zajjal vált ki tehát a szélső ultramontanizmus az eddigi kormánypártból, s azt ma már nem is lehet egységesnek mondani. A klerikális táborben beállott ez a szakadás nagy jelentőségü és előhirnöke a klerikális uralom közelgő végének. A Woeste-frakczió elszakadása nagyon ferde helyzetbe juttatta a kormányt s most a kormánypárt fennállása attól is függ, hogy hány ember megy Woestével. A döntő csatát a választási reformjavaslat tárgyalásánál fogják megvivni s éppen nincs kizárva, hogy a csak most bevégződött miniszterválság nehány hét mulva ismét kitör.

Romániában a csend mindenütt helyreállott. A pénzügyi kormány azon munkálkodását, hogy Romániát legalább ideiglenesen a nyomasztó pénzügyi zavarokból kivezesse, némi siker koronázta. Az állam részéről az inségesek számára improvizált szükségellátások beváltak s a panaszkodás megszünt. Az ország különböző vidékein három izben is beállott szárazság leginkább a kisbirtokosokat sujtotta, kiknek igavonó állatai legnagyobb részben elhullottak vagy a parasztok által takarmány hiányában potom áron eladattak. A kormány az ország különböző vidékeire megbizottakat küldött ki a gazdasági állapotok megvizsgálására. A vetőmag és takarmány beszerzése képezi ez idő szerint a kormány legnagyobb gondját. A szükségben levő lakosság különös ragaszkodást kezd tanusitani a kormánynyal szemben. A kormány a világpolitikai kérdéseket teljesen mellőzi, s szigoruan csak azon kérdésekkel fog foglalkozni ezentul is, melyek Romániát és annak belügyeit közelebbről érintik. Egész Románia felháborodott a felett, mikor a katonaság tisztei által szervezett titkos antiszemita-szövetkezetnek a nyomára akadtak. A hadügyminiszter szigoru vizsgálatot rendelt el az ügyben és a vizsgálat során kiderült, hogy a titkos szövetséget Párisból támogatják pénzzel. Kiderült, hogy abban az időben, mikor a bukaresti plebejusok a katonaság pártfogása mellett demolálták az alliance izraelita házat, Liechtenstein herczeg Bécsből 5000 frankot, a „Libre Parole“ pedig szintén 5000 frankot küldött a vandalizm is elkövethetésére. A szövetkezetnek tagjai többnyire hivatalnokok. A pénztárnoka pedig a közmunkaügyi miniszteriumnak egy elsőrangu hivatalnoka, ki egyuttal egy bukaresti irodalmi körnek is az elnöke. Ez a magasrangu hivatalnok széleskörü összeköttetései révén a román társadalom sok előkelő tagját vonta bele a titkos szövetségbe. Az üléseket az emlitett irodalmi kör helyiségeiben tartották meg az antiszemiták. A kör helyiségébe gyülekeztek össze időnként az antiszemita korifeusok s ott beszélték meg az ország különböző részeiben szervezendő antiszemita mozgalmakat. Az egyesület czime M. C. A. A megindított vizsgálat lesz hivatva kideriteni, hogy milyen szavaknak kezdő betüi ezek. A felfedezés erihető módon konsternálta Románia hangadó politikusait, mert a zsidókkal szemben tanusitot mostoha bánásmódért Románia nem egyszer igen kellemetlen helyzetekbe jutott. Az a hir, hogy katonatisztek beléptek a fenti szövetkezetbe, kellemetlenül érintette a hadügyminisztert is. A Constitutionalul czimü bukaresti lap meg is nevezi a szövetkezet egyes tagjait és erélyesen felhivja az illetékes köröket, hogy sürgősen intézkedjenek s vegyék elejét annak, hogy titkos egyesületek tagjai ujból megzavarhassák Románia népének nyugalmát.

Angliának Achiles sarka India; az az angol birtok, melyet legtöbb veszedelem fenyeget s melyet legnehezebb lesz Angliának megtartania. Oroszország egész hadsereget konczentrált India északi határán, hogy a legkedvezőbb pillanatban kezébe kerithesse a világnak ezt a leggazdagabb földterületét. Azért Anglia most India északi határát nagy anyagi áldozatokkal igyekszik megerősiteni. Lord Curzon, India uj alkirálya, a csekély számu angol és indiai reguláris csapatok helyettott benszülött milicziát szervezett, melyeknek vezetésére angol tiszteket rendelt. Azonkivül nagyszámu tartalékcsapatokat szervezett, hogy azokat szükség esetén a megtámadott pontokra küldhesse, s majdnem az egész északi határt behálóztatta keskenyvágányu vasutakkal. A hegyszorosok megerősitésére várakat épittet s a helyőrségek létszámát szaporitja. Az országutakat javitatja, a folyókat áthidaltatja. Ezek az intézkedések egyuttal a benszülött törzsek szokásos zendülései ellen is jó óvintézkedések. Mert az északi törzsek most is lázadásra készülnek.

A Dreyfus-pör.

Megtörtént tehát, a mi elé az egész világ várakozott. Mercier elmondta a rennesi katonai törvényszék előtt, hogy mit tud Dreyfus bünös voltáról. Dreyfusra és barátaira a tett vnllomásból az az előny származott, hogy most már a naczionalistáknak az az utolsó szalmaszála sincs meg, a mibe még kapaszkodhattak, hogy tudniillik majd Mercier mondja meg leplezetlenül azokat a bizonyitékokat, a melyek kétségen kivül teszik Dreyfus bünös voltát. Ez az utolsó szalmaszál sincs meg többé a számukra, mert Mercier semmi bizonyitékot sem tudott felhozni, s olyanokat mondott, a melyek őt minden bizonynyal börtönbe juttatnák, ha az államnak egy kis hivatalnoka, s nem egykori hadügyminiszt ere volna.

Mercier nem Dreufust, hanem magát vádolta. Bevallotta, hogy 1894-ben a birákkal tényleg közölt olyan okiratokat, melyekre nézve kikötötte, hogy azokat ne mutassák meg sem Dreyfusnak, sem a védőknek. Az, a mit mult számunkban már közöltünk, hogy t. i. mint félt ő attól, hogy Németország megüzeni a háborut, a legnagyobb bárgyuságra vall s éppen ugy az a hite, hogy Németország és Anglia harminczöt millió frankot küldöttek Francziaország megrontása végett Párisba.

Azok a lesujtó bizonyitékok, melyeket a naczionalisták Dreyfus bünösségének igazolására tőle vártak, elmaradtak, helyettük Mercier részint rég ismert dolgokat, részint pletykákat mondott, melyek igazán nevetségessé tették őt, egész addig, mig csak ki nem mondta, hogy még mindig hisz Dreyfus bünös voltában. Azóta, hogy ezt kimondta, kezd szánalmas alak lenni.

Viszont az is igaz, hogy Casimir-Périer vallomása is csak érdekes volt, de nem volt olyan jelentőségü, mint az ember várta. Többet foglalkozott lemondásának okaival, mint a Dreyfus-ügygyel. Miután azonban a tegnapi ülés végén arra kérte a birákat, hogy szembesitsék őt Merciervel valószinü, hogy a szembesités alkalmával főleg erről fog beszélni.

Mercier vallomásának hatása.

Páris, aug. 13.

Mercier vallomása nagy kudarcz a naczionalisták számára. Maga a „Liberté“ is, a mely pedig magával a hadsereggel szemben mindig a legnagyobb rokonszenvvel foglalkozott, bevallja ezt. „Igazán elszomoritó dolog — mondja — hogy Mercier az a tanu, a kire az egész affaire sulypontja nehezedik. Az ember inkább volna hajlandó azt hini, hogy irodalmi causeriet tart vagy szalontörténeteket beszél el, semmint azt, hogy a haditörvényszék előtt Franczia országhoz, sőt az egész világhoz szól.

Magában a rennesi tárgyalóteremben is a legnagyobb ellenszenvvel tüntetett ellene a közönség s valószinü, hogy inzultálták volna őt, ha nem sikerült volna neki sietve elérni az ajtót. Az utczán is megismétlődtek ezek a jelenetek.

A naczionalisták nagyon el vannak kedvetlenedve, mert Mercier nem tudott egyéb bizonyitékot felhozni Dreyfus bünös volta mellett, mint „meggyőződését“. Nem hivatkozott sem Münster herczegre, a mint hiresztelte, sem egy hölgynek leveleire, melyek lesujtók lesznek Dreyfusra. Daczára, hogy Esterházy már ismételten kijelentette, hogy ő irta a bordereaut, Mercier ma mégis órák hosszat arról beszélt, hogyan igyekeztek ők annak idején Dreyfusra rábizonyitani a bordereau szerzőségét.

A Dreyfus ellenes táborban nagy a lehangoltság.

Páris, aug. 13.

A revizióellenes ujságok elismerik, hogy *Mercier* uj tényt nem hozott fel, de technikai előadásának, szerintök, lesujtó hatása volt Dreyfusra. A reviziópárti lapok azt mondják, hogy *Mercier* csak a lapokban közölt pletykákkal hozakodott elő, és inkább a maga személyének védőjeként, mint Dreyfus vádlójaként lépett fel. A konzervativ és a mérsékelt lapok azt hiszik, hogy a kormány tegnapi intézkedéseinek kedvezőtlen hatásuk lesz a Dreyfus-ügyre, mert nagyon felizgatják a közvéleményt. A radikális lapok helyeslik a kormány erélyes fellépését, a melyet, szerintök, minden republikanus támogatni fog. Ugyane lapok szerint az összeesküvés ügyét gyorsan le kell bonyolitani.

A letartóztatások.

Páris, aug. 13.

Némely lapoknak azzal a jelentésével szemben, hogy Marcel *Habert* képviselő is a letartóztatottak között van, azt jelenti a *Havas*-ügynökség, hogy *Habert*-t eddigelé nem tartóztatták le.

Páris, aug. 13.

Az antiszemita-liga háza előtt nagy néptömeg verődött össze. Az ajtók és ablakok zárva vannak. A ligának néhány tagja áll őrt, karabélylyal fölfegyverezve. Jules *Guérin* ujságirók előtt kijelentette, hogy a legvégső ellentállásra is kész. A ház bevehetetlen vár és az a negyven társa, a ki benn van, inkább levegőbe röpiti a házat, semhogy megadja magát. Guérin fenyegetését ugyan nem veszik komolyan, hanem azért a szomszéd házakból néhány félénk lakó már kiköltözött.

Páris, aug. 13.

Mindenféle intézkedéseket tettek, hogy *Guérin* ne érintkezhessék a külvilággal. *A viz-, gáz- és telefonvezetéket is elvágják. Minthogy nem akarják a rendőrök életét kockáztatni, meg akarják várni, hogy Guérin megadja magát.*

A belügyminiszteriumból semmi sem szivárog ki a nap folyamán történt letartóztatásokról.

Couterets-t, *Sabran*-t és *Pontadès*-t szintén letartóztatták.

Páris, aug. 13.

Hivatalos jelentés szerint eddigelé kilencz embert tartóztattak le, de a folyamatban levő nyomozásból azt lehet következtetni, hogy még sokkal több letartóztatás várható.

Páris, aug. 13.

A hazafiak ligájának 150 képviselője elhatározta, hogy e hó 15-re népgyülést hi össze, a mely tiltakozni fog *Deroulède* letartóztatása ellen.

UJDONSÁGOK.

— aug. 13.

— ***Személyi hirek.*** *Erzsébet* főherczegnő néhány napra Ischlbe érkezett. — *Thun* osztrák miniszterelnök Kvassitzba utazott. — Dr. *Steiner* Fülöp székesfehérvári püspök Bécsből székhelyére utazott. — *Toperczer* Péter kőbányai elöljáró hat heti szabadságáról hazatért és tegnap átvette ismét hivatalának vezetését.

— **Frigyes főherczeg Bellyén.** *Frigyes* főherczeg — mint mohácsi levelezőnk táviratoza — tegnap Tátra-Füredről Bellyére érkezett. A főherczeg néhány napig uradalmi erdőségeiben fog vadászni és az uradalom gazdasági állapotát is megtekinti.

— **Harangszentelés.** A *mária-remetei* templom harangjainak s torony-keresztjének a fölszentelése tegnap délelőtt ment végbe, a környék népének s a fővárosból kirándult nagyszámu előkelő közönségnek jelenlétében. A vendégek sorában ott voltak: dr. *Nemes* Antal apát, budavári plébános, *Bulics* Ferencz budakeszi esperesplébános, *Kallinger* Lajos borosjenői plébános, *Weicher* Miklós ürömi, *Belágyi* József budakalászi, ifj. *Angely* Márton vörösvári, *Heller* Iván budafoki plébánosok. *Lattyák* Nándor pilis-csabai segédlelkész és több klerikus; ott voltak továbbá: *Szentkirályi* Antal, a mária-remetei templomépitő-bizottság alelnöke, *Felsmann* József budapesti reáliskolai igazgató, *Prokisch* József és mások, a rend fönntartására *Szabó* József járási szolgabiró ügyelt föl. Reggel kilencz órakor megérkezett *Steiner* Fülöp megyés püspök, *Klaucz* György püspöki titkár és *Streit* Ferencz szentszéki jegyző kiséretében. A püspököt taraczklövésekkel fogadták s aztán kezdetét vette az egyházi szertartás. A még nem teljesen kész belső berendezésü templomban volt elhelyezve a harom pompás harang s a vert vasból készült toronykereszt. Mellettük fehérbe öltözött kis leánykák állottak. *Steiner* Fülöp püspök magas szárnyalásu, remek beszédet tartott, kiemelve a harangoknak s a keresztnek hiteleti nagy és lélekemelő jelentőségét s reá mutatva eme szimbolumokra, buzditotta a katholikus hiveket az igazi keresztény vallásossagra. A beszéd nagyon meghatotta a hallgatóságot. A püspök aztán beszentelte a három harangot, a melyek egyike Szt. Józsefnek, a masika a Boldogságos Szent Szüznek s harmadika Szt. Antalnak van ajánlva. Beszentelte a püspök a torony keresztjét is, majd mise következett, a melyet *Bulics* Ferencz budakeszi esperesplébános mondott. A püspök a mise bevegeztével megszemlélte a templot, a melynek a belső berendezése is rövid idő alatt el fog készülni. E közben a toronyba fölhuzott harangok megszólaltak s a keresztet is föltüzték a magasba. A püspök kijelentette, hogy a látottakkal nagyon meg van elégedve s aztán a közönség éljenzése közben eltntozott. Megemlitjük végül, hogy a templom mintegy 120.000 frtba kerül s egyike a vidék legszebb ujabbkori templomainak. A templom fölszentelése még az idén meg fog történni.

— **E. Kovács Gyula költeményei.** A következő előfizetési felhivást vettük:

Imádott édes atyánk, *E. Kovács* Gyula, a költő és művész, ki a fehéregyházi csatatéren a haza szolgálatában esett el, örökül egy kötet kiadatlan verset hagyott reánk.

E verskötetet az ő arczképével és dr. *Ferenczi* Zoltán egyetemi tanár ur tollából, életrajzával, kiadjuk és arra ezennel előfizetést nyitunk.

Vállalkozásunkat megdicsőült édes atyánk barátainak és tisztelőinek szives partfogásába ajánljuk.

A könyv Ajtai K. Albert ur elismert nevü «Magyar Polgár» nyomdájában, csinos kiállitásban, ez évi deczember hó elején jelenik meg.

Ára füzve 1 frt, diszkötésben 2 frt.

Az előfizetési pénzeket tisztelettel kérjük — ez évi október hó 14-ig — *Szekula* Akos urhoz, az E. Kovács Gyula emlek-bizottság pénztárnokához, Kolozsvárra küldeni.

Kolozsvárt, 1899. augusztus hó 10-én.

E. Kovács Ilona és Etelka.

— **Apát-fölavatás Budán.** A jövő kedden, Nagy-Boldogasszony napján, ugy is mint a templom fölszentelés emlékünnepén fényes istentisztelet lesz a budavári koronazó Mátyás-templomban. Az istentiszteleten, a mely délelőtt tiz órakor kezdődik, *Vaszary* Kolos bibornok herczegprimás fog pontifikálni nagy segedlettel. Nagy mise alatt fogja a herczegprimás benedikalni dr. *Nemes* Antal budavári plébánost, az uj apátot, a ki apáti kinevezési okmányát most kapta meg. A szertartás a következőleg történik. Épostola után a primás benedikalja az apátot, a ki régi szokás szerint két gyertyát ajánl föl a benedikáló főpapnak. Erre a primás az apát fejére teszi az infulát, kezébe adja a pásztorbotot, megáldja és átnyujtja neki a gyürüt és nyakláncot. Szertartás után az uj apát áldást oszt. Mise után, tekintettel a bucsunapra, a Mátyás-templom tornyán toronyzene lesz. A torony erkélyén a templomi zenekar régi magyar Mária-énekeket fog előadni. Délben díszebéd lesz a herczegprimásnál.

— **Az orleansi herczegi pár Kisjenőn.** *Fülöp* orleansi herczeg és neje *Mária Dorottya* főherczegnő, a nemrég még oly népszerü *József* főherczeg leánya, — mint Aradról jelentik — szombaton este váratlanul Kisjenőre érkeztek. Az állomáson *Libits* Adolf jószágigazgató fogadta a herczegi vendégeket, a kik rövid üdvözletet váltva, a főherczegi kastélyba hajtattak. A herczegi pár hosszabb ideig fog Kisjenőn időzni, a mely idő alatt nagy vadászatokat rendeznek.

— **A brassói tüzoltó-ünnep.** Tegnap reggel mingy 1000 tüzoltó vonult a városon végig a tornacsarnokba, hol a brassói tüzoltó-egyesület uj zászlajat avatták fel. *Nussbächer* Károly lelkész németül, *Moor* Gyula főesperes magyarul mondott beszédet. Délfelé a brassói tüzoltóegyesület diszgyakorlatot tartott azután 450 teri. tékü ebed volt. Délután az országos segitő-egyesület tartott közgyülést. A vendégek kirándulást tettek a Czenkhegyre, a hol hangverseny volt. A szászok nagy előzékenységgel fogadták a vendégeket, a kik nem győzik dicsérni azoknak a szeretetreméltóságát. A szászok valóban mindent elkövettek, hogy a vendégek jól érezzék magukat. Összesen mintegy 3000 vendég érkezett. *Teutsch* György szász püspök emlékszobrának leleplező ünnepere a brassói magyar esperesség is küld küldöttséget *Móor* Gyula főesperes vezetésével és koszorut helyeztet a szoborra.

— **A Vasárnapi Ujság** augusztus 13-iki száma 22 képpel s a következő tartalommal jelent meg: «Schuszter Konstantin» (arczképpel.) Költemények: «Hattyudal.» E. Kovács Gyulától. «E. Kovács Gyula.» Endrődi Sándortól. Regénytár: «A ki bátor, azt megsegiti az Isten» Elbeszélés. Irta Polevoi N. G. (képekkel.) Oroszból forditotta Ambrozovics Dezső. «Hires szerelmesek.» Történeti rajzok a «Hires asszonyok» szerzőjétől: II. Henrik és Poitiers Diána (képekkel.) «Emlékeim a szabadságharczból.» Uj «adatok Petőfi gyermekkoráról» (képekkel.) Kéry Gyulától. «A ruténok között» (képekkel Daranyi miniszter beregi látogatásáról.) «Erdélyi társaséletа század elején.» «Világos 1849. augusztus 13-án.» «A folyositott levegő csodái.» «Gyógyintézetek a részegség ellen.» «E. Kovács Gyula temetése» (képekkel.) «Teleszky István» (arczképpel.) «Petőfi sajtópöre.» Lamperth Gézától. — Irodalom és müvészet, Közintézetek és Egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 frt, a «Politikai Ujdonságokkal» együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV., egyetem-utcza 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a «Képes Néplap», a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, egész évre csak 2 frt 40 kr, félévre 1 frt 20 kr.

— **Az emberevőktől menekülve.** Egy new-yorki lap — mint Londonból jelentik — azt irja, hogy gróf *Fesztetich* és neje, a kik yachtjukon kéjutazást tesznek a világ körül, az ausztráliai Salamon-szigetek között nagy veszedelemben forogtak. Két kis sziget között csónakáztak, a mikor a benszülött emberevők kanoéikban utánuk eredtek. A gróf még idejekorán észreéette a veszedelmet és nagy erőfeszitéssel elérte jacht-ját. A kannibálok hadicsónakjaikra ülve, még a yachtot is üldözőbe vették.

— **Névmagyarositások.** *Holländer* Sarolta tanitónő szolnoki lakos vezetéknevének «Hollő»-ra, kiskoru *Hirschl* Elemér budapesti lakos vezetékenevének «Horvát»-ra, *Spitzer* Kálmán pécsi illetőségü, ugyanottani lakos vezetéknevének «Bedő»-re, kiskoru *Kohn* József és Andor gyula-varsándi illetőségü ugyanottani lakosok vezetéknevének «Kéri»-re, *Weixler* Károly fő-mozdonyvezető szegedi illetőségü ruttkai lakos, valamint kiskoru gyermekei Ágost és Károly vezetéknevének «Megyesi»-re, *Habara* Géza galgóczi illetőségü ugyanottani lakos vezetéknevét «Havasi»-ra, *Prazsák* Mihály tanitó m.-egyházai lakos, valamint kiskoru gyermekei Vilma, Dezső, Gizella, Zoltán és József vezetéknevét «Pártos»-ra, *Schwarz* Emil m. á. v. állomás-felvigyázó soponyai lakos vezetéknevét «Sas»-ra, *Mocan* Péter Gábor m. á. v. pályaőr piskii lakos, valamint kiskoru gyermekei Gábor és László vezetéknevét «Makai»-ra, *Hromadka* János m. á. v. mozdonyvezető-tanonez, szolnoki lakos vezetéknevét «Harmati»-ra, *Fritch* András m. á. v. mozdonyvezető-tanoncz, piskii lakos vezetéknevét «Feketе»-re, *Kapuszta* János m. á. v. mozdonyvezető csabai lakos, valamint kiskoru gyermeke Irén vezetéknevét «Kulnai»-ra, *Kirzsa* Máté m. á. v. állomási munkás püspök-ladányi lakos, valamint kiskoru gyermekei Verona, Károly és Péter vezetéknevét «Buzási»-ra, *Weber* György m. á. v. vonatmálházó, petrozsényi lakos vezetéknevét «Földvári»-ra, *Roth* Ignácz kecskeméti illetőségü török-kanizsai lakos, valamint kiskoru gyermeke Teréz vezetéknevét «Radó»-ra. *Felsenstein* Lipót egri illetőségü ugyanottani lakos, valamint kiskoru gyermekei Edit, Lajos és Imre vezetéknevét «Fenyő»-re, *Blum* Ignácz latrányi illetőségü pécsi lakos, valamint kiskoru fia Antal vezetéknevét «Balog»-ra, *Frankl* Géza szegedi 5-ik honvéd-gyalogezredbeli főhadnagy, nagybecskereki lakos vezetéknevét «Faragó»-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **A Tisza halottjai.** Tokajban — mint levelezőnk irja — nagy izgatottság uralkodik, mert a mult héten négy emberélet esett a Tisza áldozatául. *Feuermann* Gyula és *Klein* Samu kereskedőtanulók a legveszedelmesebb helyen vágtak neki a Tiszának, ott, hol a Bodog szakad belé. Egyszer végig uszták a folyót, de visszajövet Klein örvénybe került. Társa segitségére sietett, de a szerencsétlen ugy belecsimpaszkodott, hogy egymásba fogódzkodva mindketten elmerültek a habokban. A harmadik aldozat egy mánkás, *Schlamer* János, a ki több társával az ottani uszodát a folyó mélyebb helyére igyekezett tolni. Schlamerre bizták, hogy a vasmacskat a folyó fenekébe erősitse, a vasmacska azonban valahogy ruhájába akadt s őt is magával rantotta a fenekére. Özv. *Varga* Györgyné kis gyermekei a Tisza partjához kötött ladikban játszdoztak. A legkisebb kihajolt s elszédülven a vizbe merült. Édes anyje, ki csak a mult héten temette férjét, utána ugrott és őt is csak nehezen sikerült kimenteni.

Rövid hirek. *Nyitrán* Dobay János kömives munkaközben lezuhant az apáczák templomának tornyáról és szétlocsesant agyvelővel holtan terült el a földön. — ***Bács-Bresztováczon*** Harmuth Gáspár napszámos családi viszálykodás miatt felakasztotta magát. — ***Branyesten*** Opriczeszku Gergely földmives két éves fiacskáját a villám agyonsujtotta. — ***Körmenden*** Hiba Ferencz vasuti munkás lebukott a robogó vonatról, a mely elgázolta. — ***Czeglédén*** Keresztes Béni czipész ismeretlen okból halaintékon lőtte magát. — ***Szegeden*** Szücs István gazda öt éves fia lezuhant egy gyümölcsfáról és agyonzuzta magát.

—

= **Rendőrtisztviselők névmagyarositása.** A rendőrség *Telkes* Simonjának mondhatjuk *Rédey* Miklós kapitányt, a fökapitány titkárát. *Rudnay* fökapitány megpenditette ugyanis előtte azt az eszmét, hogy rendeletben kellene az idegen nevü tisztviselőket felhivni hogy magyarositsák meg neveiket. Rédey kapitány czélszerűbbnek találta az eszmét magánuton keresztülvinni és a fökapitány beleegyezésével sorra kapaczitálja a tisztviselőket, hogy neveiket magyarositsák meg. Az összes felmerülő költségeket *Rédey* kapitány saját zsebéből fedezi. Ennek a dicséretes buzgóságnak köszönhető, hogy a hivatalos lap tegnap ismét négy rendőrtisztviselő névmagyarositását közli. Dr. *Gruber* József fogalmazó *Vermes*-re, *Pichler* Jenő fogalmazó *Pálos*-ra, *Lothar idesz* Ferencz hivatalt iszt *Zellői*-re és *Eichhardt* Ferencz segédhivatali igazgató *Erdély*-re magyarositották neveiket belügyminiszteri engedélyjyel. Ezeken kivül még több rendőrtisztviselő névmagyarositási kérvénye van a belügyminiszteriumban elintézés alatt.

= **Letartóztatott gyilkos.** Tegnap este a királyutczai Próféta-kávéház előtt verekedés közben *Kán* János péksegédet *Löwinger* József péksegéd agyonszurta s azután megszökött. Szabadságát azonban nem sokáig élvezhette, mert még a hajnali órákban elfogták. Az Erzsébet-körut és a dohány-utcza sarkán czirkált ma hajnali 3 órakor *Patonay* Pál 1419. számu rendőr és buzgón tanulmányozta a gyilkos péksegéd személyleirását, a melyet órjáratra vonulása előtt kapott. Felpillantva, egy fiatal embert vett észre, a kire teljesen ráillettek a személyleirás adatai. Ezért igazolásra szólitotta fel az illetőt, a ki *Langer* József enyingi születésü 19 éves péksegédnek mondotta magát. A személyleirás ugyan *Löwinger* Józsefről szólott, de adatai annyira ráillettek Langerre és beszéde is annyira zavaros volt, hogy bekisérte a gyanus embert a fökapitánysägra. Dr. *Vaday* ügyeletes fogalmazó rögtön vallatóra fogta Langert, a kit a keresztkérdések csakhamar oly zavarba hoztak, hogy bevallotta, hogy ő követte el a gyilkosságot. Munkakönyvével igazolta, hogy nem *Löwingernek*, hanem *Langer* Józsefnek hivják.

= **A szolidság átka.** A vasárnapi munkaszünetet felhasználva, *Budas* Szaniszló 25 éves napszámos meglátogatta régi pajtását, *Grispeck* János téglagyári munkást. A kellemes időben kiültek a vendéglató, Ó-Budán a vörösvári-ut 36. szám alatt levő lakásának kapuja elé és ott beszélgettek. Hat óra tájban Budas elkezdte, hogy jó lenne most a koresmába menni. Grispeck azonban szolid ember létére nem akart a tervbe beleegyezni. Vendége e miatt annyira felháborodott, hogy revolvert rántott ki zsebéből és Grispeckre sütötte. A golyó a szerencsétlen ember hasába furódott, a ki eszméletlenül rogyott a földre. Áz utcza népe összefutott és a felbőszült lövöldözőt elfogta. Áldozatát a segitségül hivott mentők életveszélyesen megsebesülve vitték a Margit-kórházba. A revolveres pajtást a fökapitánysághoz kisérték.

= **Öngyilkosság a népligetben.** Tegnap délután 6 órakor *Weltner* Mihály tatai születésü 46 éves mázolósegéd, az üllői uti népliget egyik elhagyatott zugában forgópisztolylyal agyonlőtte magát. A fegyverdörejre odasietett rendőr már holtan találta. Holttestét beszállitották a törvényszéki orvostani intézetbe. Tettének okát nem tudják.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **A Van Dyck kiállitás bezárása.** Az országos képtárban tegnap zárult be a Van Dyck-kiállitás, mely a mester születésének háromszázadik évfordulója alkalmából, eredeti müvei után készült metszetekből a tavaszszal nyillott meg. A szép és érdekes kiállitásnak mindvégig igen sok látogatója volt.

megvallotta nekem, hogy kissé könnyelmü, kissé játékos.

— Vigyázatlan voltál, Mona. Nem szabad tulságosan őszintének lennünk azzal az emberrel szemben, a kihez feleségül megyünk. Ebben a perczben mindentől eltekint; de az első felhőre, mely egeteken bornl, szemedre veti majd, hogy nem szeretted.

— Azt hiszem, Mr. Waring azok közé tartozik, a kik az őszinteséget mindennél többre becsülik és ép, minthogy semmi rejtegetni valóm sincs, teljesen őszinte akarok lenni hozzá.

— Legyen; de most én is kérlek, hogy légy őszinte hozzám, gyermekem. Nem érzesz hajlandóságot... más valaki iránt?

— Nem érzek, édes nagymama, — válaszolta Mona határozottan.

— Hála Istennek! — kiáltott föl Mrs Newburgh. — Mindig okos leány voltál, drágám, és meg vagyok győződve, hogy boldog asszony lesz belőled. A viselkedésed ez alkalommal, megjutalmazott mindazért, a mit értet tettem.

— Semmisem édesebb nekem, mint hogy ezt hallom öntől, nagymama, — szólt hizelkedő hangon Mona.

— Kedves gyermekem, — folytatta a beszélgetést Mrs. Newburgh, — nem fejezte ki Mr. Waring azt az óhajtását, hogy siettessük az egybekelést?

— De igen és meg is bizott, hogy terjesszem elő ezt a kérését. Azért távozott tőlem, hogy megbeszélje ügyeinket sir Róberttel.

— Jól van, Sir Robert a legközelebbi rokonunk Londonban. Ne szegülj ellene e fiatal ember óhajtásának, szivecskem, mert jusson eszedbe: a pohártól az ajkakig nagy ut van.

— Ez a fiatal ember — szólt elmerengve Mona — szinte nagyon is fiatal hozzám.

— Ostoba beszéd! — kiáltott föl Mrs. Newburgh, a ki egy pillanatra visszanyerte a régi élénkségét — hét vagy nyolcz évvel idősebb nálad. Nem elég ez?

— Nekem ugy tünik föl, mint egy hirtelen föleseperedett tacskó és csaknem őregnek érzem magamat mellette.

— Annál jobb, nagyobb lesz majd reá a befolyásod. De én nem hiszem annyira gyermeknek. Tudom, hogy nagy kegyben áll a meglett férfiaknál és ez mindig jó jel.

A nagymama és az unoka még elbeszélgettek egy ideig erről a tárgyról. Mrs. Newburgh egészen fölfrissült; gondolatában elrendezte Mona háztartását — természetesen a saját eszméinek megfelelően — és már meghatározta azt az összeget is, melyet a férje gombostü-pénz czimen ad majd neki.

IV.
Habozás.

Mona végre elvonulhatott a szobájába és zavartalanul átengedhette magát a gondolatainak. Sokáig elmerengett, fölidézte emlékezetébe a multat és megpróbálta előrejelni a jövőt.

St. John Lisle azonban nem volt annyira érzékenlen Mona bájai iránt, mint azt a fiatal leány hitte. Senki se forgatta el még eddig ennyire a kapitány fejét. Mona tartózkodó modora, mely alatt csak egy villám tartamára villant meg olykor a szenvedélyes rajongás, először a kiváncsiságát keltette fel Lislenek, a ki mindig uj és uj alanyt keresett lélektani tanulmányaihoz. Azután lassankint hatott a varázs, egészen a napig, a melyen észrevette, hogy komolyan szerelmes. Ez a föltedezés boszantotta, mert a házasság, bárha a legfényesebb házasság is, nem volt összeegyeztethető a jövőre szőtt terveivel. Ám azért továbbra is mindinkább kereste Mona társaságát és az előnyösités némely jelei, melyekben az idők folyamán tőle részesült, büszkeséggel párosult elégedettséggel töltötték el. Mekkora diadal volt a hiuságának, mikor a fiatal leány hosszu pillái először szegeződtek a földre a büszke és biztos tekintet előtt, mely hónapokon át olyan nyugodtan állta ki az övét; mekkora győzelem volt, mikor remegni érezte a hófehér kezecskét a saját kezében! Egyszóval, Lisle nevetségesen sokat foglalkozott ezzel az egyidejüleg naiv és komoly gyermekkel, a ki rendkivüli fiatalsága ellenére is már nő volt a kis körme hegyéig; de annyira soha sem vesztette el a fejét, hogy komolyan nősülésre gondoljon. Majd pár esztendő mulva, a mikor már magas rangot ért el és szükségét érzi, hogy jól berendezett háza legyen, akkor keresni fog egy előkelő és gazdag örökösnőt. Mona, noha tekintélyes rokonsággal dicsekedhetett, legalább anyai ágról, nem a neki megfelelő hitves volt és mégis a varázs, melyet rá gyakorolt, annyira megzavarta, hogy csaknem oktalanságot követtetett el vele. Ez az izgatott állapot Harrowby Chaseben való időzése alatt érte el Lislenél a tetőpontját; de a mikor Mrs. Newburgh tönkrejutásáról értesült, hamar visszanyerte a nyugodtságát. A legelső gondja az volt, hogy a lehető legtisztességesebb módon kiszabaduljon a hálóból, melybe a kastélyélet bizalmasságaban burkoltatta magát, azután Monára gondolt. a rettenetes következményekre, melyeket a nagyanyát ért csapás az unoka életében előidézni fog s azt kérdezte magában, hogyan lehetne hasznára, természetesen a nélkül, hogy önmagát kompromittálná.

A legnagyobb előzékenységgel fogadta tehát Leslie Waring nyilatkozatait és nehogy Mona visszautasitsa a nem remélt jó alkalmat, föltette magában, hogy megfosztja őt minden illuziótól a saját személyére vonatkozólag.

De minden határozottsága mellett, Lisle nem éppen aggodalmak nélkül nézett a találkozás elé, melyet oly ügyesen készitett elő. Könyözönt várt, a kétségbeesés kitörését, ha még annyira igyekszik is majd a fiatal leány eltitkolni az igazi okot. Sőt tovább is ment a föltevéseiben és csinos kis érzelgős jelenetet is elképzelt. Ha majd biztositotta Monát határtalan rokonszenvéről és megátkozta a kegyetlen végzetet, mely őket egymástól elválasztja, miért ne bátorodhatnék föl kicsit és szaritlatná föl pár csókkal a könyeket?

Elképzelhető hát a csalódása, a mikor látta, hogy milyen módon fogadja miss Joscelyn a közléseit! Eleslátasa ezuttal hagyta legelőször cserben. Meg volt győződve, hogy a lányka szereti és jól tudta, hogy abban a zsenge korban a rang és a vagyon csak a legutolsó sorban következnek. A nyugalom azonban, melylyel őt Mona meghallgatta, teljesen félrevezette s azonfölül nagyon bántotta, hogy ügyes számitásai dugába dőltek.

Ha a fiatal leány csakugyan szereti őt, beszélhetett volna akkor nyájas, játszi hangon? Nem árulta volna el a titkát egy szóval vagy legalább egy mozdulattal?

Most Lisle türelmetlenül vágyott őt viszontlátni; szeretett volna meggyőződni, hogy az a szép közönyösség, mely annyira kihozta a sodrából, nem csupán szenvelgett volt-e. Várta Londonban, hogy a nagybátyja a hadügyminiszterrel rendbe hozza uj ezredébe való átlépésének részleteit és szerencsét kivánt magának ahhoz, hogy szabad szivvel, Monával szemben nyugodt lelkiismerettel utazik el Indiába. De azért nem kevésbbé volt elhatározva, hogy viszontlátja Monát.

Ellatogatott hát Mrs. Newburghoz és erősen boszankodott azért, hogy nem fogadták el. Pár nappal utóbb aztán, mialatt a klubja felé tartott, szemközt találkozott sir Robert Everarddal.

(Folytatása következik.)

— **Hegyi Aranka a városligeti szinkörben.** Ünnepi este volt tegnap a városligeti szinkörben. *Strauss* régi jó operetteje, *A bőregér* került szinre. Négy vendéget is hirdetett a szinlap. *Hegyi* Aranka, *Pajor* Emilia, *Sziklai* Kornél és *Ujvári* Károly léptek fel. Az ünnepeltetés központja természetesen Hegyi Aranka volt, a ki *Adélt* játszotta, még pedig annyi elragadó bájjal és szeretetreméltósággal, hogy a közönséget valósággal extázisba hozta. A müvésznő rengeteg tapsot és virágot kapott. Csaknem minden énekszámát meg kellett ismételnie. *Rozalindát Pajor* Emilia játszotta. Diszkrét játéka s gyönyörü éneke nem tévesztették el a hatást. Különösen egy szomoru magyar nótát énekelt el nagyon szépen. *Sziklai* (Eisenstein) csak ugy tobzódott a rossz viccekben és vasárnapi rögtönzésekben, a mi nagyon tetszett a karzatnak. *Ujvári* (Frosch) szintén kivette részét az est sikereiből. A közönség zsufolásig megtöltötte a szinkört, a hol Hegyi Aranka ma a legjobb szerepét, *Lilit* fogja eljátszani. (*g. l.*)

— **A nemzeti szinházban** lázas sietséggel dolgoznak a javitási és átalakitási munkálatokon, hogy e hó 25-ig elkészüljenek, a mennyiben akkor tartják meg az első próbát. A szinházban sok ujitást tettek. Az első emeleten rendezték be a különböző irodákat, a melyek most az intendánsi lakás következtében kiszorultak. Ezzel elhelyezték a házi szinpadot is, a melyből irodákat készitettek a könyvtár s a főrendező számára, mig a szinpadot az eddigi butorraktárban, a muzeum-köruti oldal második emeletén rendezték be. Az öltözők számát is szaporitották s lehetőségig segitettek az eddigi állapotokon. A szinház különben most igen kellemetlen helyzetbe kerül. A Damjanich-utczában levő diszletraktárat a tavaszszal eladták, annak a reményében, hogy az uj raktárakat a Zuglóban idejében felépitik. A raktár azonban nem épülhetett föl, mert a telek, a melyet 137.000 frtért vásároltak, még nincsen parczellázva. A mostani raktárt tehát bérbe kellett venni, a miért évi 20.000 frtot fizet a nemzeti szinház. Természetesen sok kárral jár ez az intézkedés, a mennyiben a drága selyem és bársony garniturák, a finom diszletek a sok burczolás következtében tönkre mennek. Megemlitjük különben, hogy az első előadás szeptember 1-én lesz, a mikor az eddigi megállapodás szerint a *Bánk bán* kerül szinre.

— **A magyar szinház uj szezónja.** A magyar szinház uj szezónját aug. 19-én, szombaton nyitja meg. Az uj szinházi év *Herczeg* Ferencz rendkivüli sikerü életképének, a *Gyurkovics lányok*-nak *hatvanharmadik* előadásával kezdődik meg. Utana másnap, Szent István-napján, az *Aranylakodalmat* adják, aug. 21-én pedig a *Gesákat*, ezuttal 137-edszer. Az első napok müsorát a szinház ismertebb darabjainak ismétlése tölti be. A szezon első ujdonsága *Mérei (Merkl)* Andor és *Huszka* Jenő énekes bohósága, a *Tilos a bemenet* lesz. Jegyeket ezekre az előadásokra már *kedden, aug. 15-én* lehet váltani.

TANÜGY.

— **Ipariskola.** *A budapesti m. kir. állami felső (épitő) ipariskolában* (VII. ker. Damjanich-utcza 28. sz.) a beirások szeptember hó 1. napjától 5. napjáig lesznek. Az intézet rendes tanfolyamán a tanitás tartama 3 év. Az intézetben nyert végbizonyitvány legalább 3 évi utólagos gyakorlat igazolása mellett jogot ad a kömives-, a kőfaragó- vagy az ácsmesterség önálló üzésére, s szintén legalább három évi utólagos gyakorlat igazolása mellett jogot ad az épitőmesteri képzettség megvizsgálására szervezett bizottság előtt az épitőmesteri vizsgálatra való jelentkezésre. A tanulók a végbizonyitvány alapján az illetékes iparhatóság részéről munkakönyv kiadását igényelhetik. Azok a tanulók, a kik valamely középiskola négy alsó osztályának sikeres elvégzése után lépnek az intézetbe s itt a három évi tanfolyamot sikeresen elvégzik, a katonai szolgálatnál az egyéves önkéntesség kedvezményében részesülnek. A felvétel személyes jelentkezés alapján történik. Az első évfolyamra való jelentkezésnél szükséges iratok: 1. Keresztlevél, vagy születési bizonyitvány, a 15. életév betöltésének igazolására. 2. A gimnázium, real- vagy polgári iskola négy alsó osztályáról szóló bizonyitványok. 3. Legalább 2 havi épit. gyakorlatról szóló s az elsőfoku iparhatóság által hitelesitett bizonyitvány. 4. A testi fejlettséget és a védhimlővel való másodszori beoltást igazoló, hatósági orvos által kiállitott orvosi bizonyitvány. A beiratás alkalmával 3 frt felvételi vizsgadijat, a felvétel után 2 frt beiratási dijat, 10 frt félévi tandijat s 3 frt szertári biztositékot kell lefizetni. Az igazgatóság szivesen ad bővebb felvilágositást.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **Uj épitkezések.** A magánépitési bizottság legujabban a következő épitőengedélyek kiadását javasolta: dr. Herczeg Mihálynak IV. ker. molnár-utcza 8891. hrsz. háromemeletes házra, Rosenfeld Simonnak és Liudner Jakabnak VIII. ker. Stáhly-utcza 5642. hrsz. háromeletes házra, Hoffmann Károlynak I. ker. Logody-utcza 1855. hrsz. egyemeletes házra, Budapest székes főváros közönségének III. ker. bécsi ut 2316. hrsz. egyemeletes pénzügyőri kaszárnyára, János Jánosnak III. ker. Zöldmáli-ut 5831. hrsz. földszintes házra, Terjencsik Gézánénak I. ker. átlós-ut 10.273. hrsz. földszintes házra, Maléter Gézának I. ker. labancz-utcza 7954. hrsz. földszintes nyaralóra, Moravecz Józsefnek VII. ker. amerikai-ut 1856. hrsz. földszintes nyaralóra, a pesti Viktória-gőzmalomnak V. ker. Bessenyei-utcza 1264. hrsz. földszintes melléképületre.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A magyar lapkiadók országos szövetségének nagybizottsága** vasárnap Nagyváradon ülést tartott. Jelen voltak: Hartmann József, Lenki Zsigmond, Ráday Gyula, Nagel Ignácz Budapestről, Tiszti Lajos Aradról, Nagy Sándor Pécsről, Rabel László Sopronból, Szávay Gyula Győrből, Somos Árpád Debreczenből, Lévay Mór Ungvárról, Lang József és Makkay József Nagyváradról. A nagybizottság a szövetség czélját vitatta meg, mely abból áll, hogy közös érdekeik előmozdittassanak és megóvassanak és a sajtó erkölcsi és anyagi tekintélye emeltessék. Végre az alapszabályokat végleg megállapitották. Délben fényes bankett volt a Püspökfürdőben, hol az elnök a szép fogadtatásért Lang Józsefet, Lang pedig az elnököt köszöntötte fel, ki az egyesület éltető eleme. Szellemes tósztokat mondtak Tiszti és Szávay s általában a többiek is elmésen beszéltek. Gyalai Farkas általános tetszés közt Zilahyt éltette. A vendégek bankett után megtekintették a város nevezetességeit és este a szinházban Rákosi «Éjjel az erdőn» czimü darabjának előadását nézték meg.

— **A magyar turistaegylet közgyülése** aug. 20-án, Szent István napján, d. e. fél 12 órakor lesz az ó-tátrafüredi gyógyteremben. A közgyüléssel kapcsolatos tátrai kirándulás pedig 23-ig terjed. A kirándulás programmja a következő: augusztus 19-én reggel 7 óra 50 perczkor indulás a keleti pályaudvarról Kassán át Poprád-Felkára. Onnan kocsikon Ó-Tátrafüredre mennek. 20-án közgyülés és a Szép-kilátás és Tátrafüred megtekintése. 21-én indulás 6 órakor a Tarajkán át, a tarpataki vizesések érintésével, az Öttóhoz. 10 órakor a budapesti osztály «Téry-menedékház»-ának felavatása. Fél 12 órakor leereszkedés Tarpatak-Füredre, itt 2 órakor ebéd. 5 és fél órakor indulás a Haramia-kő érintésével, a Toronyhegyen át, Uj-Tátrafüredre. Augusztus 22-én 6 órakor indulás a Keresztbalmon át a Felkai-tó melletti «Sziléziai menedékház» érintésével a Lengyel nyeregre és a Kis-Viszokára. 5 órakor indulás a Tátra-Széplakra. Augusztus 23-án 5 és fél órakor indulás kocsikon a Menguszfalvi-völgybe. Innen gyalog a poprádi- és Békás-tavak érintésével, a Tengerszemcsucsra. A csucson ebéd. Délután 2 órakor indulás a Csorbai tóhoz. Ezzel a hivatalos kirándulás véget ér. Részvételre jelentkezni e hó 10-én lehet az egyesületi helyiségben (Aranykéz-utcza 6.)

SPORT.

Tátra-lomniczi lóversenyek.

— Utolsó nap. —

— Az *Egyetértés* tudósitójának távirata. —

A *kárpáti dij* óriási közönséget vonzott a lomniczi versenytérre. A szomszédos fürdő s nyaraló helyek látogatóin kivül, ott voltak az aktiv sportsmanjeink csaknem teljes számmal.

A két első verseny iránt nem nagy volt az érdeklődés s a közönség csak akkor kezdett a mázsáló felé törekedni, a mikor a *kárpáti dij* nyolcz résztvevőinek számát rakták ki. A főfigyelmet hatalmas alkotásával s tértölelő galoppjával *Antonius* vonta magára, de meglátszott még rajta, hogy nincsen teljesen készen. Kissé sok volt még rajta a hus. Igen jó külseje van *Charmant*-nak is.

A fogadásokban *Royal Flush* volt a fő favorit, kivüle *Antoniusnak* akadt a legtöbb hive. *Royal Flush* azonban csufosan cserben hagyta hiveit, mert az egy pillanatig sem volt a versenyben. Az istálló fogadási szabályok szerint a győzelemre fogadók még sem vesztették el a tétjeiket a favoriton, mert *Royal Flush* istállótársa *Iró* gyönyörü stilusban elsőnek érkezett be a czélhoz. A helyeket *Antonius* és *Charmant* foglalták el, mig *Ormesson* és *Timár* a többi statiszta közt kullogott be. A közönség lelkes ovácziókban részesitette *Sharpeot*, a mikor a mázsálóhoz visszatért.

A nap többi számaiban kizárólag a favoritok győzedelmeskedtek s csak a *Kétévesek Beaten-handicapjában* sikerült a kontreminőröknek *Suadával* nagyobb osztalékot elérni, a hol a favorit *Problem* utolsónak érkezett be.

A részletes eredmény a következő:

I. *Gerlachfalvi handicap.* 1200 kor. Táv. 2400 m. Geist G. 3é *Bokrosa* (Kreutzbruck) első, Nyiri bicskás 2-ik, Duty 3-ik. Totalizatőr: 5 : 7.

II. *Kétévesek eladóversenye.* 2000 kor. Táv. 1100 m. Lov. Lad *Mumus* (Adams) első, Aladin 2-ik, Khismet 3-ik, azután Tánczos, Ágens. Totalizatőr: 5 : 7. Helyrefogadások: I. 25 : 33, II. 25 : 41.

III. *Kárpáti dij.* 50.000 kor. Táv. 1200 m. Péchy Andor *Iroja* (Sharpe) első, Antonius 2-ik, Charmant 3-ik, azután Ormesson, Royal Flush, Timár, Round the Corner és Allerwel fidel. Totalizatőr: 5 : 11. Helyrefogadások: I. 25 : 63, II. 25 : 57, II. 25 : 110.

IV. *Beaten-handicap.* 2000 kor. Táv. 1600 m. Geist G. *Remény* (Sands) első, Bugris 2-ik, Szeszély II. 3-ik. Totalizatőr: 5 : 13.

V. *Eladóverseny.* 2000 kor. Táv. 2200 m. Lov. Lederer *Contrás* (Slack) első, Részes 2-ik, Veloce 3-ik, Stewarton 4-ik. Totalizatőr: 5 : 16. Helyrefogadások: I. 25 : 51, II. 25 : 86.

VI. *Kétévesek Beaten-handicapja.* 2000 kor. Táv. 1000 m. Mr. Duke *Suada* (Gilchrist). első, Dunur 2-ik, Miss Jeannie 3-ik, Problem 4-ik. Totalizatőr: 5 : 29. Helyrefogadások: I. 25 : 65, II. 25 : 49.

HÁZASSÁG.

— **Esküvő.** Dr. *Popini* Albert augusztus 14-én vezeti oltárhoz *Weitner* Mariska kisasszonyt az aradi ág. ev. templomban.

A hivatalos lapból.

Kinevezések. A belügyminiszter vezetésével megbizott miniszterelnök a pozsonyi állami kórháznál megüresedett másodorvosi állásra dr. *Quittner* Sándor egyetemes orvostudort, ottani orvos-gyakornokot. — a vallás- és közoktatásügyi miniszter *Vajnócz* Zoltán okleveles tanitót, a dorozsmai állami elemi népiskolához rendes tanitóvá, *Kelemen* Ida okleveles kisdedóvónőt a zajzoni állami kisdedóvodához kisdedóvónővé kinevezte. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Szarka* Lajos pápai állami tanitóképző intézeti megbizott segédtanárt a znió-váraljai és *Pasnáry* Győző ugyancsak pápai állami tanitóképző intézeti megbizott segédtanárt a kolozsvári, *Sarudi* Ottó znió-váraljai állami tanképző intézeti megbizott segédtanárt pedig a pápai állami tanitóképző intézethez, a X. fizetési osztály 3-dik fokozatába végleges minőségü segédtanárokká, továbbá *Urbányi* Karolina pozsonyi állami tanitóképző intézeti megbizott segédtanitónőt és *Balló* Aurélné, sz. *Ladmann* Paula okleveles rajztanitónőt a pozsonyi, illetőleg eperjesi állami tanitóképző intézethez a X. fizetési osztály 3-dik fokozatába végleges segédtanitónőkké, *Kiss* Ádám József okleveles polgári iskolai tanitót a pinkafői állami polgári iskolához a XI. fizetési osztályba segédtanitóvá nevezte ki. — A pénzügyminiszter *Zsejki* Ferencz m. kir. pénzügyőri fővigyázót a Budapest fő- és székvárosi m. kir. adófelügyelőséghez hivatalszolgává nevezte ki. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Kósa* Pál állami elemi iskolai szolgát, zalaegerszegi lakost a zalaegerszegi állami főgimnáziumhoz rendes iskolaszolgává, *Szőke* József kaposvári lakost a kaposvári állami főgimnáziumhoz rendes iskolaszolgává, *Osztrovszky* György csendőrőrsvezetőt a munkácsi állami főgimnáziumhoz rendes iskolaszolgává, P. *Bencze* János szegzárdi lakost a szegzárdi állami főgimnáziumhoz rendes iskolaszolgává nevezte ki. — A budapesti itélőtábla elnöke *Magyari* Lajos végzett joghallgatót a budapesti királyi itélőtábla kerületére dijas joggyakornokká és *Mikecz* Péter végzett joghallgatót ideiglenes minőségü dijas joggyakornokká nevezte ki. — A pécsi itélőtábla elnöke *Szilágyi* Ernő szegzárdi törvényszéki dijtalan joggyakornokot segélydijas joggyakornokká nevezte ki. — A debreczeni itélőtábla elnöke *Gillányi* Arthur debreczeni törvényszéki dijtalan joggyakornokot segélydijas joggyakornokká, *Farkas* Sándor jogszigorló kiskunhalasi lakost segélydijas joggyakornokká kinevezte.— A kolozsvári itélőtábla elnöke *Pogány* Árpád szászvárosi lakos végzett joghallgatót segélydijas joggyakornokká nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter *Szőke* János brassói járásbirósági aljegyzőt a fogarasi járásbirósághoz, *Némethy* Mihály tordai törvényszéki igazgatót a nyiregyházai törvényszékhez, *Kiss* Róbert hevesi járásbirósági végrehajtót a tamásii, *Uszkay* Károly békési járásbirósági végrehajtót pedig a nagykállói járásbirósághoz helyezte át. A vallás- és közoktatásügyi miniszter áthelyezte *Soós* Antal k.-félegyházai állami tanitóképző intézeti rendes tanárt, továbbá *Répay* Dániel kolozsvári és *Jankó* László znió-váraljai állami tanitóképző intézeti segédtanárokat a pápai, *Kardhordó* László pápai állami tanitóképző intézeti segédtanárt pedig a sárospataki állami tanitóképző intézethez, végül *Holczmann* Ferencz temesvári állami tanitóképző intézeti segédtanárt a győri állami tanitóképző intézethez. — A földmivelésügyi miniszter *Tóth* János I. kerületi méhészeti vándortanitót eddigi székhelyéről, Kis-Kun-Félegyházáról, Gödöllőre helyezte át. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Szabó* Kázmér gyöngyösi allami főgimnáziumi rendes tanárt e minőségében a nagykikindai állami gimnáziumhoz, — az igazságügyminiszter *Scsáp* János nagybecskereki fogházfelügyelőt, saját kérelmére, a megüresedett szombathelyi törvényszéki fogházfelügyelői állásra helyezte át.

Előléptetések. Az erzsébetvárosi törvényszék elnöke *Papp* István szent-ágothai, *László* Dénes kőhalmi kir. járásbirósági hivatalszolgákat a második fizetési fokozatból az első fokozatba és *Matyás* József nagysinki s *Orosz* János dicső-szent-mártoni kir. járásbirósági hivatalszolgákat a harmadik fizetési fokozatból a második fokozatba előléptette.

Uj anyakönyvvezetők. A belügyminiszterium vezetésével megbizott miniszterelnök Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyében anyakönyvvezető-helyettesekké a peregi kerületbe *Zlöbl* József s. jegyzőt, az erzsébetfalviba *Handl* Mihály s. jegyzőt, a szabadszállásiba *Molnár* Lajos községi irnokot, a sziget-ujfaluiba *Béky* Béla segédjegyzőt, az acsaiba *Szitkey* János okleveles jegyzőt, a kiskun-félegyházaiba *Fricska* József városi irnokot és végül a budafokiba *Tóth* Ferencz segédjegyzőt nevezte ki és a kiskun-félegyházai anyakönyvvezető-helyettes kivételével, valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közremüködéssel is megbizta.

TÁVIRATOK.

Konstantinápoly, aug. 13. Minthogy a kikötőben a nagykövetek tegnap jelentett lépésére sem nyitották meg a semleges zónát, a nagykövetek — a franczia kivételével — ismételték előterjesztésüket, a melyet most már figyelembe vettek.

Transzvál.

Fokváros, aug. 13. (Reuter.) Megbizható helyről jelentik, hogy az afrikander-párt vezérei tegnap gyülés tartottak és elhatározták, hogy a ranszváli kormánynak azt tanácsolják, egyezzék bele a vegyes vizsgáló-bizottság kiküldésébe.

A közönség köréből.

Térképek, utmutatók.

Kirándulóknak, turistáknak, a fővárosba kerülő idegeneknek nélkülözhetlen:

Budapest és környéke. Baedekerszerü utmutató a fővárosban és környékén. A főváros és környéke térképével. Irta: **Palóczi Lipót.** Ára piros vászonkötésben ... **80 kr.**

A mai Budapest. Emlék és utmutató a fő- és székvárosban. Számos képpel és egy nagy, szines tervrajzzal. Szerkesztette **Kahn József.** Ára ... **1 frt.**

Budapest tervrajza Kimeritő, pontos tájékoztató. Ára ... **30 kr.**

Ugyanaz szinezve, a főváros nevezetesebb épületeinek és emlékmüveinek szép nyomásu képeivel **50 kr.**

Budapest kirándulási térképe. A főváros és vidékének tourista-térképe. Pompás, szinezett, kitünően használható térkép. Készitette **Hatsek Ignác.** Ára ... **50 kr.**

Irodáknak, iskoláknak és egyéb intézeteknek, valamint magánosoknak kitünő szolgálatot tesznek:

Gaebler Chervan. Magyarország nagy fali térképe. Ára vászonra felvonva ... **9 frt 50 kr.**

Gaebler Chervan. Európa nagy fali térképe. Ára vászonra felvonva ... **13 frt 80 kr.**

Hatsek Ignácz. Magyarország nagy vasuti térképe. A legujabb adatok nyomán. Ára ... **4 frt.** Vászonra huzva ... **8 frt.**

Hatsek Ignácz. Megyei térképek. Magyarország összes megyéiről, a jellemző népszokások, viseletek, megyebeli nevezetességek, ipari- és közgazdasági főbb termények szines képekben való feltüntetésével. Ára a 81 térképnek együttvéve, diszkötésben **12 frt.**

Kaphatók:

Lampel R. (Wodianer F. és Fia)

könyvkereskedésében

Budapest, VI., Andrássy-ut 21. sz.

KÖZGAZDASÁG.

Páris, aug. 13. A vámigazgatóság statisztikai kimutatása szerint a folyó év első hét hónapjaban a behozatal 2,508,229.000 frankra rugott a tavalyi 2,765,920.000 franknyi behozatallal szemben, a kivitel pedig 2,209,976.000 frankra a tavalyi 8,953,533.000 frankkal szemben.

Ipari szövetkezetek szervezése.

(P. Zs.) Sajátságos, hogy egyes kereskedelmi és közgazdasági kérdések, illetve áramlatok és szokások csak jó késön jutnak el hozzánk, holott fürge és fogékony államunk elég gyorsan igyekszik mind azt meghonositani, a mi más államokban hosszas próbálgatás után jónak és hasznosnak bizonyult. Már két évtized óta, legaktuálisabb napi kérdés a szövetkezeti eszme volt. Hosszu és sok agitálás után s nagy küzdelmek árán meg is alakultak az ország minden részén a hitelszövetkezetek, mely eszme felkarolásával jóllehet kisgazdáinkat az eladósodás ösvényétől és a szocziализmustól megmentettük, de sajnos, kisiparunk érdekében mit sem tettünk; pedig kisiparunknak szövetkezeti uton való fejlesztésére, ugyszintén kisiparosainknak anyagi helyzetükön való segitésére, ugy politikai, mint közgazdasági szempontból legalább is oly suly — ha nem több — fektetendő, mint kisgazdáinkéra.

Mint mindenütt, ugy a szövetkezeti eszme fejlesztésénél is tapasztalhattuk, hogy a mi e téren történt, az nem kisiparunk szanálására, hanem kizárólag mezőgazdáink anyagi helyzetükön való segitésére irányult. Régi szokás ez már nálunk, hogy tüntetően csak földmivelők, illetve nyerstermelők érdekeit helyezzük előtérbe, mely körülménynél fogva, természetes, az iparfejlesztésre magunkat képtelennek nyilvánitjuk és e téren való ténykedésünket idegen ajku és más nemzetiségü elemeknek engedjük át s nem vesszük azt figyelembe, hogy nemzeti egységünk ezen idegen elem letelepitésével «adj' a tótnak szállást» féle példabeszédre lyukad majd ki.

Hisz elég szembetünően láthatjuk, gyakorlati uton pedig tapasztalhatjuk, kisiparunk pangását, mezőgazdáink eladósodását, sőt statisztikai adatok elég hüen igazolják, hogy a szomszéd államok kifejlett versenye fejletlen kisiparunkra mily nyomasztóan hat. Tehát ne késleltessük a dolgot, hanem elérkezettnek kell tartanunk az időt, kisiparunknak szövetkezeti uton való fejlesztésére, ugyszintén kisiparosainknak anyagi helyzetükön való segitésére, miért is kiváló suly fektetendő ügyüknek szövetkezeti fejlesztésére, még pedig azoknak egységes és egészséges szervezése utján.

Hiába tekintjük ma már főleg a kisiparunk fejlesztésére irányuló szövetkezeteket csupán puszta humanisztikus intézkedéseknek; nem, ezzel ma napság már czélt nem érünk, hanem ugy mint a hitelszövetkezetek központositásánál, ugy ezen ipari ágazatra is, sokkal magasabb feladatot kell az erre hivatott tényezőknek teljesiteniök, mint a minőt felebaráti intézményeinktől követelhetünk. Kisiparosainknak szövetkezetei, ha megfelelő alapon nyugszanak, továbbá, ha ehhez megkivánandó, illetve szükséges üzleti szellemmel müködnek, társadalmi intézményekké fejlődhetnek ki, melyek emelik az alsóbb osztályoknak erkölcsi értékét és kibékiteni segitik éppen azokat az elemeket, melyek a mai társadalmi rendnek alapeszméin — még ezidéig — háborítalanul nyugszanak.

Igaz ugyan, nem mondhatjuk azt sem, hogy ezen szövetkezetek megalakitásában egy oly exotikus gyógyszert látnánk, mely tán minden hiányt egyszerre pótolni fog, minden sebet behegeszt és megoldja az általános társadalmi kérdést ; ezt éppen oly ábrándoknak tekinthetjük, mint akármelyet azok közül az eszmék közül, melyeket egyesek hirdetnek és a melyek megvalósitásától szebb jövőt s minden küzdelmeknek megszüntét remélik. Az effélé gyógyszerekben nem is bizunk s nem is bizhatunk, sőt még azt sem állithatjuk, hogy tán az állam ezen eszme felkarolásával képes lenne minden bajt, minden nyomort elháritani és megszüntetni. Az állam végeredményben csak arra van hivatva s csak arra képes, hogy a bajokat némileg enyhitse, nagyobb általános jólétet idézzen elő és kikerülhetővé togye a társadalmi összeütközéseket és viszálykodásokat.

Nem mondhatjuk továbbá azt sem, hogy ezen iparszövetkezetek létesitésénél egy oly változatos fokozatot látnánk, mely a mai társadalmi szervezet teljes és gyökeres átalakitásához vezetne, melyben tán az egyén ezen fokozatos fejlődésnél megsemmisülne, azaz a munkában való részesedésre képtelen lenne; sőt ellenkezőleg, a nyugoti megtestesült nagyipari és kereskedelmi államokban elért sikeres eredményekből itélve, mondhatjuk, hogy ott is, mint ifju, de erőteljes hazánkban az individualizmus sokkal mélyebben gyökeredzik az emberi természetben, semhogy ily kis átalakulások és rázkódtatások kiirtani képesek lennének. S mi teljes joggal mondhatjuk, sőt állithatjuk, hogy az individualizmust, melyen végeredményben haladásunk és fejlődésünk nyugszik, teljesen kinyesni nem is szabad, mert végre az emberiségnek magasabb érdekei is vannak, mint a puszta anyagi jólét. Igenis lehet, sőt meg is kell szüntetni az individualizmusban rejlő visszaéléseket és hátrányokat, de ez korántsem azonos annak teljes eltörlésével. Ellenkezőleg, az ebből kifolyó tapasztalataink bennünket csak arra tanithatnak, hogy az ily alapon nyugvó szövetkezetek hozzá szoktatják az alsóbb iparososztályokat az önkormányzatra és képesekké teszik az államhatalomban való tényleges részesedésre.

S ha most ezen magasabb szempontból vizsgáljuk szövetkezeteink fejlődéseit, okvetetlenül arra a meggyőződésre jutunk, hogy az utóbbi időben nagy számmal keletkeztek és szüntek meg nálunk is azok a társaságok, melyek magukat szövetkezeteknek nevezték, de a melyekben — egyes kivételeket leszámitva — semmi sem volt s nincs is meg a szövetkezeti eszméből, a mi az ipari és gazdasági czélnak megfelelt volna. Ennek főoka azonban abban keresendő, hogy szövetkezeteink egymástól teljesen elszigetelve keletkeztek és maradtak. Nem volt köztük semmi kapocs, sem kellő anyagi, sem pedig kellő kereskedelmi szellem; alakultak a nélkül, hogy egyik a másikról tudott volna, s ha már az igazat megvalljuk, alapittattak ugyan számos esetben ilyenek, hangzatos szavakkal, de legtöbbnyire egyesek önző czéljaira. Igy tehát nem is csodálható, ha szervezet és szellemi kapocs hiányában évről-évre annyi szövetkezet tünt el a láthatárról, mert ezeknek fejlődése kétségtelenül csak az esetben lett volna biztositható, ha a szervezés alulról felfelé történik s ha a szövetkezetek alapitása az érdekeltek köréből indult volna ki.

Ha pedig most kissé a külföldi szövetkezetek fejlődését zsinórmértékül csak általánosságban is taglaljuk — statisztikai kimutatások nélkül is — legelőször arra a meggyőződésre jutunk, hogy az összes nyugoti államokban, de főleg Angol- és Németországban előbb alakultak a szövetkezetek s csak ennek megtörténte után létesitettek és alakitottak egy szellemi és anyagi központot. Az angol nagyipari szövetkezeteknél láthatjuk, hogy szövetkezetei vezetésére kongresszusokat létesitettek s e kongresszusok végrehajtó bizottságai a nagyban bevásárló és eladó szövetkezetek alapkövét rakták le. A német, illetve bajor és szász szövetkezeteknél szintén tapasztalhatjuk, hogy szövetségeket, ügyvivőségeket, évi kongresszusokat s központi ipar- és kereskedelmi bankokat létesitettek, melyek kizárólag a szövetkezetek anyagi helyzetükön való esetleges segitésére voltak hivatva. Nem szólva az ugyancsak ezzel kapcsolatos kereskedelmi szövetkezetekről, melyek Angolországban oly mintaszerüen vannak berendezve, itt is, sajnos, csak arra a meggyőződésre jutunk, hogy e téren is eddigi ténykedésünk és kereskedelmi szervezetünk nagyon, de nagyon hiányosak. Az angol szövetkezetek tömör, hézagot nem ismerő, mintaszerü szervezetében, kiegészitő részét képezik a nagyban bevásárló szövetkezeteknek, melyek oly mérvben fejlődtek fokról-fokra, hogy ma már az angol kereskedelemnek fő- és pótolhatatlan tényezőit képezik; szervezeti hálózata pedig oly erőssé izmosodott, hogy nemcsak Angliában és Irlandban vannak fiókjai, hanem a beszerzésre és a kivitelre olykép, mint mi a kelet egyes államaiban kereskedelmi ügynökségeket létesitettünk, ők is egyes nagy külföldi kikötő városokban fiókokat állitottak fel, melyek közül ma már a hamburgi fiók óriási tevékenységet fejt ki.

De mindezek tekintetbe vétele mellett arról sem szabad ugyan megfeledkeznünk, hogy ugy Angliában, mint Németországban a szövetkezet eszméje már rég időktől fogva elevenen élt a köznép tudatában, mig nálunk ennek jóformán semmi nyomát sem látbatjuk. Ennek pedig az az oka, hogy ezideig még nem tettük kutatás tárgyává, hogy az ugyanily alapon nyugvó külföldi ipari szövetkezetek mily körülmények között jöttek létre, vagyis:

1. Miként rendezték be ezen külföldi szövetkezeteket iparszerüen és kereskedelmi szellemben miként vezettettek.

2. Miképen oktatták ki kisiparosainkat a kereskedelmi üzletvitelre, és jelesen, hogy hozták az előállitott ipari czikkeket a kereskedelmi forgalom igényeinek megfelelően egyes piaczokra.

3. Miként czentralizáltattak a nyersanyagot beszerző és feldolgozó ipari szövetkezetek a forgalom és az eladás tekintetében bizonyos korlátok közé, hogy az iparosok, kik egyuttal tagok is, üzleti önállóságukat mégis fentarthatták, vagyis munkaerejüknek csak egy kis részét forditották a közös termelés czéljaira.

4. Kutatása és tanulmányozása azon gazdasági, kereskedelmi, politikai és népességi viszonyoknak, melyek ezen szövetkezetek létrejöttét eredményezték; vagyis a megalakulás módját, ugyanis miként illeszkedett az idők folyamán ezen intézmény a gazdasági és kereskedelmi viszonyok keretébe, mint alakultak ezen szövetkezetek, hogy idézték elő ezt a körülmények, minő eszközökkel és módon tudták ezen szövetkezeteket az alsóbb néposztály rétegei között népszerüvé tenni.

5. Miként hatottak a szövetkezetek a viszonyok átalakulására, mely gazdasági és kereskedelmi intézményeket s eszközöket vették ezen szövetkezetek müködésükben igénybe és viszont mely üzletágak használatára s tökéletesitésére müködtek leginkább sikerrel. Mikor és kik, mily irányban vették igénybe, kik s milyen emberek, hogyan és mily eredménynyel támogatták, milyen a vezetésük s ügykezelésük jelenleg hogyan hatnak a jelenlegi gazdasági és kereskedelmi viszonyokra, esetleg mi a programmjuk és üzleti elveik.

6. Végül összehasonlitva a mi gazdasági viszonyainkat, erőnket népességünket, kulturánkat, vagyonosságunkat, de főleg «iparunkat, kereskedelmünket» és egyéb különféle viszonyainkat; hogyan, miképpen s mily eszközök segitségével lehetne ezen intézményt — mindezen körülmények figyelembevétele mellett — hazánkban átültetni.

Természetes, mindezen kérdésekre részletes feleletet és meggyőződést csak a helyszinen gyakorlati uton szerezhetünk be. Mert ha ezen külföldi szövetkezetek keletkezéséről csak egyes folyóiratok alapján alkotunk magunknak véleményt, ezzel czélt nem érünk. Személyesen kell vezető elemeinknek, kik az ipari szövetkezetek szervezésében aktiv résztvesznek, meggyőződnie ezen külföldi szövetkezetek berendezéséről, továbbá speciális üzleti menetelérőI, valamint arról is, — hogy az ottani viszonyokhoz mérten — mily hatással volt a köznépre, illetve mikép csepegtették ezen eszmét gyakorlati uton a köznép tudatába.

Ha a szervezésnél, illetve a megállapitásnál, mindezen felsorolt körülmények figyelembevételnek, ugy ipari szövetkezeteink szilárd alapkövét esetleges kisebb megrázkódtatásoktól nem kell féltenünk.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **Időjárás.** Az orsz. meteorológiai intézet 1899. augusztus 4-iki jelentése: Hazánkban eső tegnap sehol sem volt. Az idő általánosan száraz, meleg.

Felelős szerkesztő: ***Dienes Márton.***

Tulajdonos és kiadó:

„Egyetértés" Hirlapkiadó, Irod. és Nyomda-Részv.-társaság.

Napirend 1899. augusztus 14.

Naptár: Hétfő, augusztus 14. Róm. kath. Özséb áld. — Prot. Özséb. — **Görög-orosz:** (augusztus 2.) Istv. — Zsidó: Elul 8. — **Nap kél:** 4 óra 40 perczkor reggel, **nyugszik** 6 óra 56 perczkor este, **Hold** kél: 1 óra 9 perczkor délután, **nyugszik:** 9 óra 58 perczkor este.

A miniszterek nem fogadnak.

A nemzeti muzeum: természetrajzitára **nyitva** d. e. 9 órától d. u. 1 óráig. — Többi tárai megtekinthetők 50 kr. dij mellett.

Technológiai iparmuzeum nyitva d. e. 9 órától 1-ig d. u 3-tól 5-ig.

Akademiai könyvtár zárva.

Muzeumi könyvtár zárva.

Deák-mauzoleum a kerepesi-uti temetőben **nyitva d. u. 3** órától 5-ig.

„Ezredévi diszfelvonulás körkép" (Városliget), látható reggel 9-től este 7-ig. Ugyanott „Utazás a világ körül" d. e. 11 órakor, d. u. 4 és 6 órakor. A szinfényképezés d. e. 11 órakor, d. u. 5 órakor. Belépődij 50 kr., gyermekjegy 30 kr.

Iparmüvészeti muzeum és az iparmüvészeti társulat állandó bazárja az üllői-uton hétfő és péntek kivételével naponkint 9—1-ig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva 9—1-ig

A m. kir. központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térkép-gyüjteménye nyitva 10—1-ig.

M. kir. mezőgazdasági muzeum. Városliget, Széchenyi-sziget, történelmi épületcsoport. A gyüjtemények a hétfői napok kivételével, megtekinthetők naponkint d. e. 10 órától 1 óráig és d. u. 3 órától 5 óráig. A látogatás ingyenes

Az 1848—49-iki szabadságharczi emlék-gyüjtemény és Kossuth-muzeum: Stefánia-ut 51. sz. a. délelőtt 9—11-ig.

Magyar kereskedelmi muzeum. Állandó kiállitás: kereskedelem történeti muzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban, d. e. 9—12-ig és délután 3—6-ig. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott 9 órától d. u 2-ig. — Magyar házi ipar központi bazár kerepesi-ut 22. sz. I. emelet d. e. 9-től déli 1 óráig es d. u. 3-tól esti 7 óráig. Tudakozó Iroda és nyilvános szakkönyvtár Kerepesi-ut 20. sz., I. em. d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. e. 9—12-ig.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

M. KIR. OPERAHÁZ. Az Opera szeptember 15-ig zárva marad.

MAGYAR SZINHAZ. A szinház augusztus 19-ig zárva marad.

VÍG-SZINHÁZ. A szinház augusztus 31-ig zárva marad.

NEMZETI SZINHÁZ. A szinház augusztus 31-ig zárva marad.

NÉPSZINHÁZ. A szinház augusztus 15-ig zárva marad.

VÁROSLIGETI SZINKÖR. Igazgató Feld Zsigmond. Budapest, 1899 aug. 14-én. **LILI.** Szinmü 3 felvonásban. Kezdete 7 órakor.

BUDAI SZINKÖR. Budapest, 1899 aug. 14 én. Márkus Emilia vendégfelléptével. **Folt, amely tisztit.** Dráma 2 felv. Kezdete 7 órakor.

KISFALUDY SZINHÁZ Budapest, 1899 aug. 14-én. **Sulamith** **Jeruzsálem leánya.** Opera 4 felvonásban. Kezdete 7½ órakor.

Szinházi játékrendek.

A népszinház müsora: *Szerdán* Lili. *Csütörtökön* Boszorkányvár. *Pénteken* Varázsgyürü. *Szombaton* Görög rabszolga. *Vasárnap* délu án Peleskei nótárius, este A betyár kendője.

Fővárosi nyári szinház müsora: *Kedden* délután A denevér, este Romeo és Julia. *Szerdán* A kaméliás hölgy. *Csütörtökön* Marianna. *Pénteken* Nóra. *Szombaton* Idegen nő. *Vasárnap* délután Boszorkányvár, este A vasgyáros.

Somossy Mulató

(Nagymező-utcza). 36512

ALBRECHT FERENCZ bérlő.

A mulató 16 fokig szellőztetve van.

Kezdete ½9 órakor. Vége 12 órakor.

Ma, nagy előadás

egész uj szenzácziós müsorral.

Először Budapesten! **La belle Carmen Rocas** spanyol tánczosnő. Szenzácziós! **Leo Billward** a komikus büvész. **Anna de Wischins Kaja** énekes és tánczosnő, **Milton fivérek** phenomenális mutatvány a háromszoros nyujtón. **Violet nővérek** a bájos angol ének és tánc hármas. **Arry Harry** zenész, **Sorella Arcella** zenészek és nápolyi ének és tánc kettős. **Mdlle Medona** chanteuse comique. **Kline Sándor** a legjobb hasbeszélő, sétáló automatikus babáival. Uj couplék és énekek, eloadják a kedvelt énekkomikusok **Trebitsch A.** és **Baumann Károly** urak. Továbbá a kitünően összeallitott magyar bohózat **„A Model"** Faludi Vilmostól.

Jegyek elővételben kaphatók Weiss A. nagy dohánytőzsdéjében Károly-körut 26,

FOLIES CAPRICE

VI., Révay-utcza 18. sz.

Megnyitási jelentés.

Mély tisztelettel hozom a nagyérdemü közönség b. tudomására, hogy VI., Révay-utcza 18 alatti **„Folies Caprice" mulatómat folyó hó 16-án, szerdán este megnyitom.** A helyiséget teljesen átalakittattam, fütő- és szellőztető készülékeit tökéletesittettem és a t. közönség nagyobb kényelmére az erkélyen elegáns páholyokat rendeztem be. **A müsor teljesen uj és változatos,** különös figyelmet érdemel benne két uj eredeti kaczagtató bohózat: **„Csendélet az államfogházban"** és **„Die Champagnernymphe"** melyekben társulatom legjobb erői vesznek részt. **Az előbbi esténkint 9 órakor, az utóbbi 11 órakor kerül szinre.** A müsor többi részét kitünő magánjelenetek töltik be. A társulatot kiváló uj erőkkel szaporitottam és nagy áldozatokkal mindent megtettem, hogy a **„Folies Caprice"**, a főváros elsőrangu mulató-helye, régi jó hir- nevét a jövőben is kiérdemelje. A helyiséggel kapcsolatos vendéglő, franczia és magyar konyhájával, kitünő italaival és előzékeny kiszolgálásával a legkényesebb igényeket is képes kielégiteni. A mélyen tisztelt közönség szives pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

Leitner Henrik

36560 igazgató.

HUNGARIA SZÁLLODA 2080

Ma este az étteremben **Radics Béla** ismert s kedvelt zenekara játszik **Kezdete 8 órakor**

Kis hirdetéseket
elfogad az Egyetértés számára a központi hivatal **Papnövelde-utcza 8. sz.** és a következő fiók kiadóhivatalok:

Breuer nővérek
dohánytőzsdéje **VI. ker., Teréz-körut 54. szám.**

Burger Vilmosné
dohánytőzsdéje **Andrássy-ut 5!.** (Oktogon.)

Deutsch Julia
dohánytőzsdéje **József-körut** 60. sz.. (Baross-utcza sarkán.)

Nemecsek A.
dohánytőzsdéje **IV. Petőfi-tér 3. szám.**

Toldi Lajos
könyvkereskedése **Buda, II., Fő-utcza 2. szám,**
valamint minden **hirdetési iroda.**

Használt és uj
pénz-szekrények
rendkivüli olcso áron kaphatók a bécsi pénzszekrénygyár raktárában. **Budapest, V., Báláhany-utcza 6. sz.** 31885

Bárminő
csontbántalmak-, hasogatások-, szaggatások-, derékfájás-, csuz-, köszvényben szenvedők vegyenek 80 krajczárért Erényi-féle **„Nervint"**. Czim a kiadóhivatalban. 36190/I.

Hirdetmény.

Magyar királyi államvasutak. 113869/CI. szám. Osztrák-magyar vasuti kötelék. Közvetlen dijtételek czukorrépára, valamint répaszeletre. Az osztrák-magyar vasuti kötelék II. rész 2. dijszabási füzetéhez 1899. évi január 1-től érvényes függelék 67, 68, 69 és 71. tételszáma alatt magyar feladási állomásokról osztrák leadási állomásokra szállitandó czukorrépára, valamint a forditott viszonylatban szállitandó répaszeletre és mészíszapra foglalt rovatolási dijtételek 1899. évi szeptember hó 1-ével érvényen kivül helyeztetnek. Ezen dijtételek helyett a fenti függelékhez kiadandó 1899. évi szeptember hó 1-től érvényes I. pótlék utján uj dijtételek lesznek életbe léptetve. Budapest, 1899. évi augusztus hó 5. A magyar királyi államvasutak, a részes vasutak nevében is. 1369

Egyetlen üzlet, mely Párisban az arany éremmel lett kitüntetve.

PÁRISI FÜZŐK (Corsets)
Madame M. WEISS (Párisból)
Wien, I., Neuer Markt 8. szám.
A füzők ára: 10 frttól feljebb. Levélbeli megrendeléseknél a mérték czentiméterekben kéretik: 1. A mell és hát egész kerülete a karok alatt. 2. A derék kerülete. 3. A csipők kerülete. 4. A hosszuság a karoktól a derékig. A mérték a testen, a ruha fölött veendő.
Postai küldemények csak utánvét vagy **az összeg előleges** beküldése mellett. 35223

Ziska József
utóda Rostély György

ajánlja a legbizhatóbb gabnaminőségü tizedes és százados hidegmérlegeket a Budapesti gabna és értéktőzsde szállitója.
Gyár és iroda BUDAPEST, Eötvös-u. 44 sz.
Alapittatott 1872-ben. Javitások pontosan. 36432
Árjegyzék bérmentve.

MAGYAR KRITIKA.

Második évfolyam.

A tudomány, irodalom és müvészet minden ágát felölelő kritikai folyóirat.

A vall.- és közokt. miniszterium által az összes iskoláknak ajánlva.

Felelős szerkesztő · **BENEDEK ELEK.** Kiadja egy kilencz tagu szerkesztő- és kiadóbizottság (Áldássy Antal, Balassa József, Benedek Elek, Földes Géza, Heltai Ferencz, dr. Juba Adolf, Lázár Béla, Nyáry Sándor, Roboz Andor).

A MAGYAR KRITIKA minden hó 1-én és 15-én jelenik meg

16—20 oldalon s Magyarországon az egyetlen kritikai folyóirat, mely szakavatott tollakból a tudomány, irodalom és müvészet minden ágát felölelő tárgyilagos kritikákat közöl. Belső és külső munkatársai a legelőkelőbb szaktudósok és irók. Vezérczikkei rendszerint általános érdekü irodalmi és müvészeti kérdésekről szólanak. Megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a **folyóiratok** ismertetésével, az **uj könyvek pontos jegyzékével**, a mit egyedül csak e folyóiratban lehet megtalálni. Az első évfolyamban **200-nál több** kritika jelent meg. Irtak és irnak bele többek közt: Bayer József, Balogh Péter, Borovszky Samu, Császár Elemér, Cserép József, Endrődi Sándor, Erődi Béla, Farkas Gyula, Fodor Ármin tvsz. biró, Gaál Mózes, Geréb József, Gyulai Ágost, Hegedüs István, Heller Ágost, Horváth Cyrill, Jakab Ödön, Kardos Albert, Katona Lajos, Kempf József, Kereszty István, Király Pál, Lenkei Henrik, Mahler Ede, Márkus Dezső, Munkácsi Bernát, Nagy Géza, Palágyi Menyhért, Pikler Gyula, Pruzsinszky János, Reichard Zsigmond, Rényi József, Rupp Kornél, Salgó Ernő, Sarbó Arthur, Sebesztha Károly, Simonyi Jenő, Szalai Emil, Szász Károly, Széchy Károly, Szilasi Móricz, Szokolay Kornél, Tauszk Ferencz, Téglás Gábor Vadnai Károly, Waldapfel János, Zlinszky Aladár.

A MAGYAR KRITIKA előfizetési ára:

Egész évre 5 frt. Félévre 2 frt 50 kr. Negyedévre 1 frt 25 kr.

1065 Kiadóhivatal:

Budapest, VII. kerület, Kertész-utcza 45. szám.

20 krajczáros sorsjegyek!

JÓZSEF FŐHERCZEG ur Ő császz. és királyi Fensége védnöksége alatt SZEGEDEN rendezendő

I. Mezőgazdasági Országos Kiállitás sorsjátéka.

Főnyeremény 50.000 korona érték.

Huzás

Szegeden, 1899 szeptember 10-én este 6 órakor.

Egy sorsjegy ára 20 krajczár.

Sorsjegyek mindenütt kaphatók!

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

Budapest, Köztelek, IX., Üllői-ut 25.

36526

Valódi párisi gyártmány, jótállás mellett, orvosi tekintélyek ajánlata szerint teljesen biztos és ártalmatlan.

Gummi és halhólyag tuczatonkint	1.—6.—
Capottes americans (rövid)	2.—5.—
Párisi női szivacska	2.—6.—
Irrigator	1.80—5.—
Eredeti pessarium oclusivum (Peliporus) Mensinga tanár szerinti vezetővel	1.80—2.50
Szab. havibaj elleni kötelék „Diana öv" minden hölgynek nélkülözhetlen!	3.50—5.—
Gyüjtemény uraknak	3.—10.—

10 frtnyi megrendelésnél 10—15% árkedvezmény. Megrendelések pontosan és discreten eszközöltetnek. 35626

KELETI J. csász‚ és királyi szab. kötszergyártó. **Budapest, IV., Koronaherczeg-u. 17.**
Külön bejárat az udvarból. Árjegyzék ingyen zárt boritékban.

A MAGYAR NÉP MULTJA ÉS JELENE

ELSŐ KÖTET.

A SZOLGASÁGTÓL A SZABADSÁGIG.

Irta **BENEDEK ELEK.**

31 részben szinnyomatu mümellékletfel és 207 szövegképpel.

Ára pompás diszkötésben 8 forint.

Megrendelhető
az EGYETÉRTÉS kiadóhivatalában.

Magyar királyi államvasutak.

121097/99 sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a folyó 1899. év folyamán visszanyert és még visszanyerendő pályafentartási és vágány épitési czélokra már nem használható:

mintegy 700 tonna különféle ócska aczélsin
„ 3000 „ belföldi „ vassin és
„ 3400 „ külföldi „ vassinnek

eladása czéljából nyilvános pályázatot hirdet, kiköttetik azonban, hogy a magy. kir. államvasutak részéről ezen mennyiségekre nézve, melyek korlátlanul nagyobbak vagy kisebbek lehetnek, semminemü kötelezettség nem vállaltatik s hogy vevő az 1899. év végéig tényleg rendelkezésre álló mennyiségeket tartozik a felajánlott egységárakon átvenni.

Ezen sinek a magy. kir. államvasutak valamely állomásán bérmentve, kocsiba rakva és hivatalból lemázsálva azon részmennyiségekben bocsáttatnak a vevő rendelkezésére, amint azok az ügylet megkötésekor készletben vannak, illetve az év végéig a pályából visszanyeretnek.

A f. év november hóban rendelkezésre álló készlet, a vételár előzetes lefizetése mellett, legkésőbb f. évi deczember hó végéig; a deczember hóban visszanyerendő sinek pedig legkésőbb 1900. évi január hó végéig feltétlenül átveendők.

A sinek minden kötelezettség nélkül az egyes darabok szelvényére és minőségére adatnak el; a sinek hosszát illetőleg megjegyeztetik: hogy csakis öt méteren felüli és öt méteren aluli hosszszal biró darabokra vállalunk kötelezettséget, miért is oly ajánlatok, melyek határozott hosszakat, vagy szelvényeket kötnek ki, figyelembe nem vétetnek.

Kiköttetik, hogy minden ajánlattevő ajánlatával az a felett hozandó határozatig kötelezettségben marad.

Ajánlat részmennyiségre is tehető. Az ajánlattevő a jelen hirdetésben felsorolt feltételeken kivül magára nézve kötelezőknek ismeri el a magy. kir. államvasutaknak az ócska anyagok eladása iránt 122291/96 sz. a. fennálló általános feltételeit, a melyeket 30 filléres magyar bélyeggel **és aláirásával ellátva ajánlatához csatolni tartozik.** Ezen feltételek 30 fillérért a nyomtatványtártól megszerezhetők. Vidéki megkeresésekre, melyek irásban a nyomtatványtárhoz intézendők, 30 fillér és megfelelő posta bélyeg beküldése ellenében megküldetnek.

Az ajánlatban az átvételi állomás, továbbá az ajánlati ár (számmal és betüvel), végre az idézett feltételek elfogadása világosan kiteendő.

Felhivatnak tehát a pályázni szándékozók, hogy kellően lepecsételt s egy 1 koronás magy. kir. bélyeggel ellátott ajánlataikat ezen külfelirattal: **„Ajánlat ócska sinek megvételére 121097/99 számhoz" folyó évi szeptember hó 13-ikának déli 12 óráig** anyag- és leltár beszerzési szakosztályunknál (Andrássy-ut 73. sz. II. em.) benyujtani szíveskedjenek.

Bánatpénzképen az ajánlott egységár szerint kiszámitott érték összeg 5%-a az ajánlat benyujtását megelőző napak déli 12 óráig főpénztárunknál készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Bánatpénz nélküli, elégtelen bánatpénzzel, a határidőn tul beérkező ajánlatok, ugyszintén olyanok is, melyek az előirt feltételek nélkül érkeznek és pótajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Más ügyeletek biztositására letétünkben levő biztositékok ezen ajánlathoz nem fogadtatnak el bánatpénzül.

Egyébként a magy. kir. államvasutak igazgatósága fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között, tekintet nélkül az ajánlott árra, szabadon választhasson, hogy az ajánlott mennyiségből az egyes ajánlóknak tetszés szerinti részmennyiségeket is engedhessen át s végre, hogy a czél elérésére bármely más intézkedést is tehessen.

Ha ajánló a kiirt egész mennyiségre, vagy annak bizonyos meghatározott részére kiván ajánlatot tenni, ezt ajánlatában határozottan kifejezni tartozik.

Budapest, 1899 augusztus hóban.

Az igazgatóság

1372 (Utánnyomat nem dijaztatik.)

Magyar királyi államvasutak.

118561/32352. C. V. sz. 1360

Hirdetmény.

A kézbesithetetlen és fölös szállitmányok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés utján d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teheráru-raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghivatik.

Budapest Dunapart állomáson 1899. aug.	21-én.
Nagyszeben „ „ „	21-én.
Pápa „ „ „	21-én.
Kolozsvár „ „ „	22-én.
Szatmár „ „ „	22-én.
Kassa „ „ „	23-án.
Pozsony „ „ „	23-án.
Győr „ „ „	24-én.
Szeged „ „ „	24-én.
Budapest nyug. p. u. „ „ „	25-én.
Csaba „ „ „	25-én.
Zágráb „ „ „	25-én.
Kecskemét „ „ „	28-án.
Miskolcz göm. p. u. „ „ „	28-án.
Eszék „ „ „	29-én.
Debreczen „ „ „	29-én.
Nagyvárad „ „ „	30-án.
Szabadka „ „ „	30 án.
Pécs „ „ „	31-én.

Budapest, 1899. évi augusztus hó 1-én.

Az igazgatóság.

Magyar királyi államvasutak.

118473/99. 136[illegible]

Hirdetmény.

(Elbaátrakodási forgalom.)

A f. évi augusztus hó 1-ével életbe lépett elbaátrakodási dijszabás II. rész (Magyarország részére) 154—164. oldalain foglalt és Németalföld, Belgium és Francziaországba szállitandó gabonaküldeményekre stb. nézve visszatérités utján érvényes dijtételek f. évi augusztus hó 10-től kezdve visszavonásig, de legkésőbb f. évi deczember hó végéig az emlitett dijszabás 148. oldalán foglalt ellenőrzési határozmányok betartása mellett Hamburg vagy Hamburgon át tengeren kivitelre kerülő gabonaküldeményekre nézve is alkalmazandók.

Budapest, 1899 augusztus hó 4-én.

A m. kir. államvasutak igazgatósága
a részes vasutak nevében is.

Magyar királyi államvasutak.

60486/A. IV.

Vonatösszeköttetések

Budapest és a nevezetesebb hazai fürdők és gyógyhelyek között.

Magyarázatok:

Az indulási és érkezési idők középeurópai időre vonatkoznak.

Az éjjeli idő esti 6·00 órától reggeli 5·59 perczig a perczeket jelző számjegyeknek aláhuzása által van kitüntetve.

A gyorsvonatok **vastagon** nyomtatott óraszámokkal vannak jelölve.

†† Csak május és szeptember hónapokban közlekedik.
† Csak junius 1-től szeptember 1-éig bezárólag közlekedik.
** Csak junius 1-től augusztus 31-éig bezárólag közlekedik.
* Csak junius 15-étől szeptember 15-éig bezárólag közlekedik.

Alap, (vasuti állomás Sárbogárd).
Budapest-Kelenföldön át:
Budapest k. p. u. ... ind. 7·15 8·00 3·00 8·30 9.30
Sárbogárd ... érk. 8·50 11·01 4·51 11·31 12·25

Barlangliget, (vasuti állomás Szepes-Béla).
a) **Kassa—Poprád-Felkán át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 7·10 8·00 10·40*
Szepes-Béla ... érk. 5·04 11·25 8·55*
b) **Zsolna—Poprád-Felkán át:**
Budapest ny. p. u. ... ind. 6·20
Szepes-Béla ... érk. 11·25

Bártfa, (vasuti állomás Bártfa).
Kassa—Eperjesen át:
Budapest k. p. u. ... ind. 7·50 8·00 10·40*
Bártfa ... érk. 7·23 10·27 10·27

Bázna, (vasuti állomás Medgyes).
a) **Kolozsváron át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 8·30 9·15
Medgyes ... érk. 2·30 9·58
b) **Aradon át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 8·10 10·00
Medgyes ... érk. 2·30 4·06

Bikszád, (vasuti állomás Técső, vagy Szinyér-Váralja).
a) **Miskolcz—Bátyu—Királyházán át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 7·10 8·50
Técső ... érk. 6·02 9·58
b) **Püspök-Ladányon át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 9·15 1·55 7·05
Técső ... érk. 9.58 10·43 8·58
c) **Püspök-Ladány—Szatmáron át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 9·15 7·05 9.15
Szinyér-Váralja ... érk. 9·14 8·48 8·48

Borszék, (Vasuti állomás Szász-Régen).
a) **Kolozsvár—Kocsárdon át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 1·55 9.15
Szász-Régen ... érk. 6·44 12·16
b) **Arad—Kocsárdon át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 8·10 2·15 10·00
Szász-Régen ... érk. 6·44 6·44 7·17

Buziás, (vasuti állomás Buziás).
Temesvár-Józsefvároson át:
Budapest ny. p. u. ... ind. 8·15 8·30 2·30 10·35
Buziás ... érk. 4·14† 10.19 10·19 10·30

Csiz, (vasuti állomás Csiz).
a) **Miskolczon át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 7·10 8·50 2·35
Csiz ... érk. 12·39 4·51 8·54
b) **Füleken át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 7·30 9·35 3·45 11·00
Csiz ... érk. 11·59 4·21 8·35 8·47

Csorbató, (vasuti állomás Csorbató).
(A csorba-csorbatói fogaskerekü vasut csak junius 15-étől szeptember 15-éig bezárólag van nyitva).
a) **Kassa—Csorbán át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 7·10 8·00 10·40*
Csorbató ... érk. 5·30* 11·00* 8·40*
b) **Ruttka—Csorbán át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 7·30 5·20 11·00
Csorbató ... érk. 5·30* 1·00* 5·30*
c) **Zsolna—Csorbán át:**
Budapest ny. p. u. ... ind. 7·30 6·20 9·05
Csorbató ... érk. 5·30* 8·40* 1·00*

Czemete, (vasuti állomás Eperjes).
Kassán át:
Budapest k. p. u. ... ind. 7·10 7·50 2·35 8·00 10·40*
Eperjes ... érk. 2·00 5·08 10·25 8·05 8·05

Előpatak, (vasuti állomás Földvár).
a) **Kolozsváron át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 8·30 5·45 9.15
Földvár ... érk. 7·11 9·38 1·34
b) **Aradon át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 8·10 10·00
Földvár ... érk. 7·11 9·38

Feketehegy és **Igló-Füred,** (vasuti állomás Igló).
Kassán át:
Budapest k. p. u. ... ind. 7·10 7·50 2·35 8·00 10·40*
Igló ... érk. 3·16 6·50 11·36 8·40 6·24*

Gánócz, (vasuti állomás Gánócz).
Kassán át:
Budapest k. p. u. ... ind. 7·50 2·35 8·00
Gánócz ... érk. 7·18 12·22 9·24

Gyertyánliget — Kabola-Pojána — (vasuti állomás Máramaros-Sziget, vagy Nagy-Bocskó).
a) **Miskolcz—Bátyu—Királyházán át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 7·10 8·50
Máramaros-Sziget ... érk. 6·50 10·50
Nagy-Bocskó ... érk. — 12·13
b) **Püspök-Ladányon át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 9·15 1·55 7·05 9·15
Máramaros-Sziget ... érk. 10·50 11·18 9·50 9·50
Nagy-Bocskó ... érk. 12·13 12·13 10·38 10·38

Harkány, (vasuti állomás Villány).
Uj-Dombováron át:
Budapest k. p. u. ... ind. 7·15 8·00 3·00 9·30
Villány ... érk. 1·13 5·27 9·23 6·39

Herkules-fürdő, (vasuti állomás Herkules-fürdő).
Temesvár-Józsefvároson át:
Budapest ny. p. u. ... ind. 8·15 2·30 7·00
Herkulesfürdő ... érk. 7·56 12·28 1·08

Kovászna, (vasuti állomás Kovászna)
a) **Kolozsvár—Brassón át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 8·30 9·15
Kovászna ... érk. 12·33 6·05
b) **Arad—Brassón át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 2·15
Kovászna ... érk. 8·03

Koritnyicza, (vasuti állomás Rózsahegy).
a) **Ruttkán át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 7·30 7·30 5·20
Rózsahegy ... érk. 3·27* 4.39 10.08
b) **Zsolnán át:**
Budapest ny. p. u. ... ind. 7·30 7·20 6·20 9·05
Rózsahegy ... érk. 3·27* 4·39 6·00 10·08

Lipik, (vasuti állomás Lipik).
Uj-Dombovár—Dugosel—Baonovajarugán át:
Budapest k. p. u. ... ind. 7·15 8·30
Lipik ... érk. 6·14 2·22

Lubló, (vasuti állomas Lubotin—Lubló-fürdő).
Kassa—Aboson át:
Budapest k. p. u. ... ind. 7·50 8·00 10·40*
Lubotin—Lubló-fürdő ... érk. 6·56 10·20 10·20

Lucsivna, (vasuti állomás Lucsivna-fürdő).
a) **Kassán át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 7·10 7·50 8·00 10·40*
Lucsivna-fürdő ... érk. 4·28 8·23 10·03 7·29*
b) **Ruttkán át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 7·30 7·30 5·20 11·00 11·00
Lucsivna-fürdő ... érk. 4·56* 6·43 12·28 4·56* 6·43
c) **Zsolnán át:**
Budapest ny. p. u. ... ind. 7·30 7·30 6·20 9.05
Lucsivna-fürdő ... érk. 4·56* 6·43 8·12 12·28

Lucski, (vasuti állomás Liptó-Tepla).
a) **Ruttkán át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 7·30 7·30 5·20 11·00 11·00
Liptó-Tepla ... érk. 3·37* 4·51 10·23 3·37* 4·51
b) **Zsolnán át:**
Budapest ny. p. u. ... ind. 7·30 7·30 6·20 9·05
Liptó-Tepla ... érk. 3·37* 4·51 6·17 10·23

Málnás, (vasuti állomás Málnás-fürdő).
a) **Kolozsvár—Brassó—Sepsi-Szt.-Györgyön át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 8·30 9·15
Málnás-fürdő ... érk. 12·09 5·13
b) **Arad—Brassó—Sepsi-Szt.-Györgyön át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 2·15
Málnás-fürdő ... érk. 8·06

Marillavölgy, (vasuti állomás Oravicza).
Temesvár-Józsefváros—Jassenovón át:
Budapest ny. p. u. ... ind. 8·15 2·30 7·00 7·00
Oravicza ... érk. 7·22 12·55 11·20†† 10·54**

Parád, (vasuti állomás Parád).
a) **Kaál-Kápolnán át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 7·50 2·35
Parád ... érk. 12·45 6·32
b) **Kis-Terennén át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 9·35 11·00
Parád ... érk. 2·28 8·28

Pável sósfürdő, (vasuti állomás Máramaros-Sziget).
a) **Miskolcz—Bátyu-Királyházán át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 7·10 8·50
Máramaros-Sziget ... érk. 6·50 10·50
b) **Püspök-Ladányon át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 9·15 1·55 7·05 9·15
Máramaros-Sziget ... érk. 10·50 11·18 9·50 9·50

Pöstyén, (vasuti állomás Pöstyén).
Galanthán át:
Budapest ny. p. u. ... ind. 7·30 9·15 6·20 9·05
Pöstyén ... érk. 11·21 4·12 9·55 4·23

Rajecz, (vasuti állomás Zsolna).
a) **Ruttkán át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 7·30 9·35 3·45 5·20 11·00
Zsolna ... érk. 2·50 8·40 12·00 8·34 1·52
b) **Galanthán át:**
Budapest ny. p. u. ... ind. 7·30 9·15 6·20 9·05
Zsolna ... érk. 1·55 8·35 12·25 8·25

Ránk-Herlány, (vasuti állomás Rozsnyó).
Miskolczon át:
Budapest k. p. u. ... ind. 7·10 7·50 2·35 8·00 10·40*
Kassa ... érk. 1·02 3·30 8·28 5·56 4·28*

Rozsnyó, (vasuti állomás Rozsnyó).
a) **Miskolcz—Bánrévén át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 7·10 8·50 2·35 8·40 10·40*
Rozsnyó ... érk. 3·01 7·31 11·31 7·44 7·44
b) **Fülek—Bánrévén át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 7·30 9·35 3·45
Rozsnyó ... érk. 3·01 7·31 11·31

Stósz, (vasuti állomás Meczenzéf, vagy Szomolnok-Huta).
a) **Kassa—Szepsin át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 7·10 2·35 8·00 10.40*
Meczenzéf ... érk. 4·25 11·30 10·10 10·10
b) **Kassa—Margitfalun át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 7·50 8·00
Szomolnok-Huta ... érk. 8·30 11·20

Stubnya-fürdő, (vasuti állomás Stubnya-fürdő).
Hatvan—Zólyomon át:
Budapest k. p. u. ... ind. 7·30 9·35 3·45 5·20 11·00
Stubnya-fürdő ... érk. 1·41 7·11 10·10 5·57 11·16

Szklenó, (vasuti állomás Geletnek-Szklenó).
a) **Garam-Berzenczén át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 7·30 9·05 5.20
Geletnek-Szklenó ... érk. 1·24 6·59** 5·19
b) **Párkány-Nánán át:**
Budapest ny. p. u. ... ind. 6·15 7·30 2·15
Geletnek-Szklenó ... érk. 2·14** 2·14** 10·18

Szliács, (vasuti állomás Szliács).
Zólyomon át:
Budapest k. p. u. ... ind. 7·30 9·35 3·45 5·20 11·00
Szliács ... érk. 12·22 5·37 8·57 4·40 9·00

Szobráncz, (vasuti állomás Nagy-Mihály vagy Ungvár).
a) **Miskolcz—S.-A.-Ujhelyen át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 7·10 2·35 8·40
Nagy-Mihály ... érk. 3·28 10·11 9·33
b) **Miskolcz—Csapon át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 7·10 8·50 2·35 8·40
Ungvár ... érk. 3·57 7·20 10·55 11·33

Szolyva-Hársfalva, (vasuti állomás Szolyva-Hársfalva).
Miskolcz—Munkácson át:
Budapest k. p. u. ... ind. 2·35 8·40
Szolyva-Hársfalva ... érk. 12·12 1·10

Tarcsa-fürdő, (vasuti állomás Felső-Eör).
Győr—Szombathelyen át:
Budapest k. p. u. ... ind. 6·50 8·50 1·45 9·55
Felső-Eör ... érk. 5·45 5·45 9·28 8·10

Tátrai fürdők és pedig: **Tátra-Füred, Alsó-Tátra-Füred** és **Uj-Tátra-Füred,** (vasuti állomás Poprád-Felka).
a) **Kassán át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 7·10 7·50 2·35 8·00 10·40*
Poprád-Felka ... érk. 3·55 7·56 12·30 9·30 7·00*
b) **Ruttkán át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 7·30 7·30 5·20 11·00 11·00
Poprád-Felka ... érk. 5·10* 7·00 12·45 5·10* 7·00
c) **Zsolnán át:**
Budapest ny. p. u. ... ind. 7·30 7·30 6.20 9·05
Poprád-Felka ... érk. 5·10* 7·00 8·30 12·45

Tátra-Lomnicz, (vasuti állomás Tátra-Lomnicz).
(A poprád—felka—tátra-lomniczi vonal csak junius 15-étől szeptember 15-ig bezárólag van nyitva).
a) **Kassa—Poprád-Felkán át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 7·10 7·50 8·00 10·40*
Tátra-Lomnicz ... érk. 5·55* 8.55* 10·20* 7·44*
b) **Ruttka—Poprád-Felkán át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 7·30 5·20 11·00
Tátra-Lomnicz ... érk. 5·55* 1·30* 5·55*
c) **Zsolna—Poprád-Felkán át:**
Budapest ny. p. u. ... ind. 7·30 6·20 9·05
Tátra-Lomnicz ... érk. 5·55* 10·20* 1·30*

Teplicz, (vasuti állomás Tepla-Trencsén-Teplicz).
Galanthán át:
Budapest ny. p. u. ... ind. 7·30 9·15 6·20 9·05
Tepla-Trencsén-Teplicz ... érk. 12·25 6·08 10.57 6·02

Thurzó-Füred, (vasuti állomás Gölniczbánya.)
Kassa—Margit-Falun át:
Budapest k. p. u. ... ind. 7·50 8·00
Gölniczbánya ... érk. 6·15 8·30

Tusnád, (vasuti állomás Tusnád-fürdő).
a) **Kolozsvár—Brassó—Sepsi-Szt.-Györgyön át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 8·30 9·15
Tusnád-fürdő ... érk. 1·04 6·42
b) **Arad—Brassó—Sepsi-Szt.-Györgyön át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 2·15
Tusnád-fürdő ... érk. 8·54

Vihnye, (vasuti állomás Szénásfalu—Vihnye).
a) **Garam-Berzenczén át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 7·30 9·35 5·20
Szénásfalu—Vihnye ... érk. 1·32 7·10** 5·30
b) **Párkány-Nánán át:**
Budapest ny. p. u. ... ind. 6·15 7·30 2·15
Szénásfalu—Vihnye ... érk. 2·07** 2·07** 10·07

Zajzon, (vasuti állomás Brassó).
a) **Kolozsváron át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 8·30 5·45 9·15
Brassó ... érk. 8·00 10·25 2·09
b) **Aradon át:**
Budapest k. p. u. ... ind. 8·10 2·15 10·00
Brassó ... érk. 8·00 5·07 10.25

Ezen fürdőhelyek vasuti állomásaira Budapestről személyenkint a következő menetdijak fizetendők és pedig:

Budapest keleti pályaudvarról

Bárcza, Brassó, Eperjes, Medgyes, Técső, Szatmár, Máramaros-Sziget, Kassa, Nagy-Bocskó, Földvár, Maros-Vásárhely, Villány, Szolyva-Hársfalva, Liptó-Tepla, Lucsivna-fürdő, Poprád-Felka, Zsolna, Rózsahegy, Stubnya-fürdő, Gánócz, Lubotin—Lubló-fürdő, Rozsnyó, Ungvár, Margitfalu és Nagy-Mihály állomásokra gyorsvonat I. oszt. 12 frt, II. oszt. 8 frt; személyvonat I. oszt. 9 frt, II. oszt. 6 frt, III. oszt. 4 frt.

Bárczán Meczenzéfre, Margitfalun Szomolnok-Hutára uj menetjegyek váltandók.

Parádra Kis-Terennén át gyorsvonattal I. oszt. 5 frt 85 kr., II. oszt. 3 frt 90 kr.; személyvonattal I. oszt. 4 frt 80 kr., II. oszt. 3 frt 20 kr., III. oszt. 2 frt.

Sárbogárdra gyorsvonattal I. oszt. 4 frt 50 kr., II. oszt. 3 frt; személyvonattal I. oszt. 3 frt 60 kr., II. oszt. 2 frt 40 kr., III. oszt. 1 frt 50 kr.

Csizre gyorsvonattal Füleken át I. oszt. 9 frt, II. oszt. 6 frt; személyvonattal I. oszt. 7 frt 20 kr., II. oszt. 4 frt 80 kr., III. oszt. 3 frt.

Csorbatóra gyorsvonattal I. oszt. 12 frt 75 kr., II. oszt. 8 frt 75 kr.; személyvonattal I. oszt. 9 frt 75 kr., II. oszt. 6 frt 75 kr., III. oszt. 4 frt 75 kr.

Bártfára gyorsvonattal I. oszt. 13 frt 80 kr., II. oszt. 9 frt 20 kr.; személyvonattal I. oszt. 10 frt 80 kr., II. oszt. 7 frt 20 kr., III. oszt. 4 frt 75 kr.

Szliácsra gyorsvonattal I. oszt. 10 frt 50 kr., II. oszt. 7 frt; személyvonattal I. oszt. 8 frt 10 kr., II. oszt. 5 frt 40 kr., III. oszt. 3 frt 50 kr.

Felső-Eörre gyorsvonattal I. oszt. 13 frt 80 kr., II. oszt. 9 frt 50 kr.; személyvonattal I. oszt. 10 frt 80 kr., II. oszt. 7 frt 50 kr., III. oszt. 4 frt 90 kr.

Szepes-Béla—Barlangligetre gyorsvonattal I. oszt. 12 frt 90 kr., II. oszt. 8 frt 60 kr.; személyvonattal I. oszt. 9 frt 90 kr., II. oszt. 6 frt 60 kr., III. oszt. 4 frt 40 kr.

Szász-Régenre gyorsvonattal I. oszt. 13 frt 20 kr., II. oszt. 8 frt 80 kr.; személyvonaltal I. oszt. 10 frt 20 kr., II. oszt. 6 frt 80 kr., III. oszt. 4 frt 50 kr.

Kovásznára gyorsvonattal I. oszt. 14 frt, II. oszt. 9 frt 60 kr.; személyvonattal I. oszt. 11 frt, II. oszt. 7 frt 60 kr., III. oszt. 5 forint.

Szinyér-Váraljára gyorsvonattal I. oszt. 13 frt 50 kr., II. oszt. 9 frt; személyvonattal I. oszt. 10 frt 50 kr., II. oszt. 7 frt, III. oszt. 4 frt 60 kr.

Málnás-fürdőre gyorsvonattal I. oszt. 13 frt 60 kr., II. oszt. 9 frt 20 kr.; személyvonattal I. oszt. 10 frt 50 kr., II. oszt. 7 frt 10 kr., III. oszt. 4 frt 70 kr.

Tusnád-fürdőre gyorsvonattal I. oszt. 14 frt 20 kr., II. oszt. 9 frt 60 kr.; személyvonattal I. oszt. 11 frt 20 kr., II. oszt. 7 frt 60 kr., III. oszt. 5 frt.

Lipikre gyorsvonattal I. oszt 15 frt 60 kr., II. oszt. 10 frt 40 kr.; személyvonattal I. oszt 12 frt 60 kr., II. oszt. 8 frt 40 kr., III. oszt. 5 frt 50 kr.

Gölniczbányára gyorsvonattal I. oszt. 12 frt 20 kr., II. oszt. 8 frt 20 kr.; személyvonattal I. oszt. 9 frt 20 kr., II. oszt. 6 frt 20 kr., III. oszt. 4 frt 15 kr.

Tátra-Lomniczra gyorsvonattal I. oszt. 12 frt 90 kr., II. oszt. 8 frt 60 kr.; személyvonattal I. oszt. 9 frt 90 kr., II. oszt. 6 frt 60 kr., III. oszt. 4 frt 40 kr.

Budapest nyugoti pályaudvarról

Temesvár-Józsefváros, Herkules-fürdő, Oravicza, Tepla-Trencsén-Teplicz és Zsolna állomásokra gyorsvonattal I. oszt. 12 frt, II. oszt. 8 frt; személyvonattal I. oszt. 9 frt, II. oszt. 6 frt, III. oszt. 4 frt.

Pöstyénre gyorsvonattal I. oszt. 10 frt 50 kr., II. oszt. 7 frt; személyvonattal I. oszt. 8 frt 10 kr., II. oszt. 5 frt 40 kr., III. oszt. 3 frt 50 kr.

Geletnek-Szklenó és **Szénásfalu-Vihnye** állomásokra gyorsvonattal I. oszt. 7 frt 20 kr., II. oszt. 4 frt 80 kr.; személyvonattal I. oszt. 6 frt 60 kr., II. oszt. 4 frt 40 kr., III. oszt. 2 frt 75 kr.

Buziásra gyorsvonattal I. oszt. 13 frt 20 kr., II. oszt. 8 frt 80 kr.; személyvonattal I. oszt. 10 frt 20 kr., II. oszt. 6 frt 80 kr., III. oszt. 4 frt 50 kr.

Budapest, 1899. ápril 19.

Az igazgatóság.

1215 (Utánnyomat nem dijaztatik.)

Budapest, Nagy Sándor könyvnyomdájából IV., Papnövelde-utcza 8. szám.